

SAVIVALDYBIŲ DARNIOS
ENERGETIKOS PLĖTROS
PAŽANGOS VERTINIMAS

2023

Savivaldybių darnios energetikos plėtros pažangos 2023 metais vertinimą atliko viešosios įstaigos Lietuvos energetikos agentūros Klimato kaitos valdymo centras:

Tadas Norvydas, Klimato kaitos valdymo centro vadovas (vertinimo vadovas)

Vytautas Abrutis, Klimato kaitos valdymo centro duomenų analitikas

Matas Kreišmonas, Klimato kaitos valdymo centro duomenų analitikas

IŽANGA

Viešosios įstaigos Lietuvos energetikos agentūros (toliau – Agentūra) Klimato kaitos valdymo centras 2024 metais atliko penktąjį Lietuvos savivaldybių darnios energetikos plėtros vertinimą pagal jų pasiektą pažangą 2023 metais atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo skatinimo ir energijos vartojimo efektyvumo didinimo srityse.

Vertinimui naudota savivaldybių, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Teisės aktų registro, Valstybės duomenų agentūros, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros, valstybės įmonės "REGITRA", AB "Energijos skirstymo operatorius", LITGRID AB interneto svetainėse paskelbta ar pateikta, taip pat kita viešai prieinama informacija.

Vertinimas atliktas vadovaujantis Agentūros 2019 m. parengtu Savivaldybių darnios energetikos plėtros pažangos vertinimo aprašu, kuris tolimesniais metais, prireikus, atnaujinamas (toliau – Aprašas) ir skelbiamas kartu su šio vertinimo apžvalga (toliau – Apžvalga) Agentūros interneto svetainėje¹. Apraše pateiktas savivaldybių palyginimui pasirinktų kriterijų sąrašas ir kiekvienam kriterijui priskirtas balas (Apžvalgos 1 lentelė).

2019 m. savivaldybių palyginimo tikslais, bendradarbiaujant su energetikos ekspertais, buvo pasirinkti kriterijai, kurie leidžia įvertinti savivaldybių vaidmenį didinant energijos vartojimo efektyvumą, skatinant atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo plėtrą bei atitinkamai keičiant jos teritorijoje gyvenančių žmonių elgseną. 2023 m. savivaldybių palyginimo tikslais vietoje „Finansuojami projektai“ kriterijaus pasirinktas naujas kriterijus: „Savivaldybės gaminančių vartotojų pagamintos elektros suvartojimas kitose savivaldybėse“.

1 lentelė. Savivaldybių darnios energetikos plėtros vertinimui atrinkti kriterijai ir jiems priskirti balai

Eil. Nr.	Kriterijus	Maksimalus balas	Procentinė dalis nuo visų (100) balų
1.	AIE ² naudojimo plėtros veiksmų planas	8	8%
2.	Gamintojų vėjo elektrinių įrenginių galia	11	11%
3.	Gamintojų saulės elektrinių įrenginių galia	10	10%
4.	Gaminančių vartotojų įrenginių galia	9	9%
5.	Kitų savivaldybių vartotojams pagaminta elektra	9	9%
6.	Nekilnojamojo turto mokestis AEI ³ jėgainėms	4	4%
7.	Renovuotų daugiabučių dalis	20	20%
8.	Vidutinė šilumos kaina	8	8%
9.	Dviračių takų ilgis	6	6%
10.	Elektromobilių skaičius	5	5%
11.	Elektromobilių įkrovimo stotelių skaičius	6	6%
12.	Kompensacijas šildymo irkaršto vandens išlaidoms gaunančių asmenų dalis	4	4%

¹ <https://www.ena.lt/nn2-nens-sav-vert/>

²atsinaujinančių išteklių energija

³atsinaujinantys energijos ištekliai

Kiekvienam kriterijui yra nustatytas maksimalus balas, atsižvelgiant į galimą kriterijaus poveikį didinti energijos vartojimo efektyvumą ir skatinti atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo plėtrą.

Apibendrinus šio vertinimo rezultatus buvo nustatyta, kad geriausių rezultatų pagal pasiektą 2023 metais pažangą atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo skatinimo ir energijos vartojimo efektyvumo didinimo srityse pasiekė šis savivaldybių penketukas:

- I vieta** – Kauno r. savivaldybė – surinko 62 balus⁴ (2022 m. – I vieta, 56,5 balo) iš 100 galimų;
- II vieta** – Anykščių r. savivaldybė – 59,5 balo (2022 m. – XI vieta, 42 balai);
- III vieta** – Klaipėdos r. savivaldybė – 54,5 balo (2022 m. – II vieta, 54,5 balo);
- IV vieta** – Šiaulių r. savivaldybė – 54,5 balo (2022 m. – XX vieta, 39 balai) ir
- V vieta** – Birštono savivaldybė – 52 balai (2021 m. – III vieta, 53 balai).

Kauno r. savivaldybė 2023 m. užėmė II vietą pagal gamintojų saulės elektrinių įrenginių galią (penkis kartus didesnė galia, nei Lietuvos vidurkis); antroje vietoje buvo pagal elektros energiją gaminančių vartotojų įrenginių galią; gavo aukščiausią įvertinimą balais už mažą kompensacijas šildymo ir karšto vandens išlaidoms gaunančių asmenų dalį; aukštą balą gavo už nedidelį nekilnojamojo turto mokestį, taikomą AEI jėgainėms; daug įregistruota elektromobilių; II vieta pagal elektromobilių įkrovimo stotelių skaičių. Vidutinė centralizuotai tiekiamos savivaldybėje šilumos kaina 2023 m. IV ketvirtyje buvo viena iš mažiausių už vidutinę tokios šilumos kainą Lietuvoje.

Anykščių r. savivaldybė iš 2022 metais 11 vietos pakilo į antrąją vietą. 2023 m. ši savivaldybė užėmė I vietą pagal gamintojų saulės elektrinių įrengtąją galią (12 kartų daugiau, nei Lietuvoje), joje taip pat gamintojų vėjo elektrinių įrenginių galios beveik 4 kartus daugiau, nei Lietuvos vidurkis. Ši savivaldybė pasižymėjo ir tuo, kad užėmė III vietą pagal jos teritorijoje gaminančių vartotojų pagamintą ir patiekta kitoms savivaldybėms „žaliąją“ elektrą; taikė nedidelį nekilnojamojo turto mokestį AEI jėgainėms.

Klaipėdos r. savivaldybė 2022 m. užėmė antrąją vietą. Ši savivaldybė 2023 m. pagal gamintojų saulės elektrinių įrengtąją galią užėmė IV vietą (puspenkto karto viršijo Lietuvos vidurkį); pagal gaminančių vartotojų įrenginių galią buvo III vietoje; daug įregistruoja elektromobilių, o už patiekta kitoms savivaldybėms jos teritorijoje pagamintą „žaliąją“ elektrą pateko į II vietą. Šioje savivaldybėje buvo mažiausia kompensacijas šildymo ir karšto vandens išlaidoms gaunančių asmenų dalis (2,23 proc.), palyginti su kitomis Lietuvos savivaldybėmis.

Šiaulių r. savivaldybė, 2022 m. užėmusi 20 vietą, 2023 m. pakilo į IV vietą. Ji pagal gamintojų saulės elektrinių įrengtąją galią užėmė III vietą (5 kartus viršija Lietuvos vidurkį); daug gaminančių vartotojų įrenginių įrengtosios galios (VII vieta); už patiekta kitoms savivaldybėms jos teritorijoje gaminančių vartotojų pagamintą „žaliąją“ elektrą užėmė I vietą.

Birštono savivaldybė iš 2022 m. III vietos nusileido į V vietą. Pagal pasiektą pažangą paminėtinos šios vertinamos sritys: taikomas nedidelis nekilnojamojo turto mokestis AEI jėgainėms, Birštone daugiausia (64 proc.) Lietuvoje renovuotų daugiabučių namų, daugiausia nutiesta dviračių takų, taip pat šio vertinimo metu savivaldybė užėmė penktąją vietą pagal elektromobilių įkrovimo stotelių skaičių.

⁴2023 m. iš 100 galimų pagal visus vertinimo kriterijus balų bendras visų savivaldybių surinktas vidurkis yra 41,9 balo.

SAVIVALDYBIŲ VERTINIMAS PAGAL KRITERIJUS

1. Savivaldybių vertinimas pagal kriterijų „AIE naudojimo plėtros veiksmų planas“

Savivaldybės, vadovaujantis Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo nuostatomis, kurios įsigaliojo 2022 m. birželio 4 d., turi pasitvirtinti ir viešai paskelbti savo 2021–2030 m. AIE naudojimo plėtros veiksmų planus, kuriuose jos turi įvertinti esama situaciją ir nusistatyti AEI naudojimo tikslus bei priemones šiems tikslams pasiekti. Šių planų projektus su Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (toliau – Energetikos ministerija) savivaldybės privalėjo suderinti vėliausiai iki 2023 m. birželio pradžios. Dalis iniciatyvesnių savivaldybių dar 2022 m. sugebėjo pasirengti ir pasitvirtinti AIE naudojimo plėtros veiksmų planus iki 2030 m.

Šio kriterijaus rezultatas yra vertinamas tokiais balais: jei vertinimo metu savivaldybė yra patvirtinusi ir viešai paskelbusi AIE naudojimo plėtros veiksmų planą – skiriami 8 balai; jei vertinimo metu buvo parengtas ir su Energetikos ministerijai suderintas veiksmų plano projektas, skiriami 6 balai; jei vyko derinimas – 4 balai.

Maksimalus balų skaičius pagal šį kriterijų – 8.

Vertinimui atlikti naudota savivaldybių teikiama informacija⁵, taip pat savivaldybių interneto svetainių, Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos, Teisės aktų registro informacija (Apžvalgos 2 lentelė).

2 lentelė. Lietuvos savivaldybių veikla 2023 m. rengiant AIE naudojimo plėtros veiksmų planus

Eil. Nr.	Savivaldybė	Balas	Eil. Nr.	Savivaldybė	Balas	Eil. Nr.	Savivaldybė	Balas
	<i>Maks. balų skaičius</i>	8		<i>Maks. balų skaičius</i>	8		<i>Maks. balų skaičius</i>	8
1	Akmenės r.	8	21	Lazdijų r.	8	41	Šilutės r.	8
2	Alytaus m.	8	22	Marijampolės	8	42	Švenčionių r.	8
3	Alytaus r.	8	23	Mažeikių r.	8	43	Tauragės r.	8
4	Anykščių r.	8	24	Molėtų r.	8	44	Telšių r.	8
5	Birštono	8	25	Neringos	8	45	Utenos r.	8
6	Biržų r.	8	26	Pagėgių	8	46	Varėnos r.	8
7	Druskininkų	8	27	Pakruojo r.	8	47	Vilniaus m.	8
8	Elektrėnų	8	28	Palangos m.	8	48	Visagino	8
9	Ignalinos r.	8	29	Panevėžio m.	8	49	Zarasų r.	8
10	Jonavos r.	8	30	Panevėžio r.	8	50	Kauno m.	6
11	Joniškio r.	8	31	Pasvalio r.	8	51	Kauno r.	6
12	Jurbarko r.	8	32	Plungės r.	8	52	Klaipėdos m.	6
13	Kaišiadorių r.	8	33	Prienų r.	8	53	Raseinių r.	6
14	Kalvarijos	8	34	Radviliškio r.	8	54	Šakių r.	6
15	Kazlų Rūdos	8	35	Rietavo	8	55	Šalčininkų r.	6
16	Kėdainių r.	8	36	Rokiškio r.	8	56	Širvintų r.	6
17	Kelmės r.	8	37	Skuodo r.	8	57	Ukmergės r.	6
18	Klaipėdos r.	8	38	Šiaulių m.	8	58	Vilkaviškio r.	6
19	Kretingos r.	8	39	Šiaulių r.	8	59	Vilniaus r.	6
20	Kupiškio r.	8	40	Šilalės r.	8	60	Trakų r.	4

⁵Savivaldybės nuorodas į paskelbtus AIE naudojimo plėtros veiksmų planus turi pateikti Lietuvos energetikos agentūrai per 10 kalendorinių dienų nuo minėto plano patvirtinimo

Nustatyta:

- a) 49 savivaldybės vertinimo metu buvo patvirtinusios ir viešai paskelbusios su Energetikos ministerija suderintus savo AIE naudojimo plėtros veiksmų planus (skirta po 8 balus);
- b) 10 savivaldybių AIE naudojimo plėtros veiksmų planų projektus yra suderinusios su Energetikos ministerija, bet informacijos apie jų viešą paskelbimą nėra (skirta po 6 balus);
- c) 1 (Trakų r.) savivaldybė savo AIE naudojimo plėtros veiksmų plano projektą derina su Energetikos ministerija (skirta po 4 balų).

2. Savivaldybių vertinimas pagal kriterijų „Gamintojų vėjo elektrinių įrenginių galia“

Didelės vėjo jėgainės tampa vis svarbesniu atsinaujinančios energijos šaltiniu, kurias daugelis šalių naudoja, siekdamas sumažinti energetinę priklausomybę nuo iškastinio kuro. Palyginti su fotovoltiniais, hidro-, geoterminiais, anglies ir dujų elektros gamybos būdais, energija gaunama naudojant vėją santykiniai turi mažiausią šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, mažiausią vandens suvartojimo poreikį ir palankiausią socialinį poveikį.

Maksimalus balų skaičius pagal šį kriterijų – 11.

Įvertinus duomenis (naudoti AB "Energinijos skirstymo operatorius" ir LITGRID AB teikiami duomenys) nustatyta (Apžvalgos 3A lentelė), kad labiausiai 2023 m. pažengusios – daugiausia balų (iš 11 galimų) gavusios yra Telšių r. (204 350 kW vėjo elektrinių įrenginių įrengtoji galia savivaldybėje) (11 balų), Akmenės r. (163 500 kW) (10 balų), taip pat Šilutės r. (120 612,50 kW), Mažeikių r. (114 850 kW) ir Kretingos r. (108 825 kW) savivaldybės (po 9 balus). Kitose 27 savivaldybėse minėtų galių mažiau.

Beveik pusėje savivaldybių (28 savivaldybėse) iš viso nėra gamintojų vėjo elektrinių, todėl tos savivaldybės gauna po 0 (nulį) balų.

3A lentelė. Gamintojų vėjo elektrinių įrenginių galios 2023 m. vertinimas Lietuvos savivaldybėse

Eil. Nr.	Savivaldybė	Vėjo elektrinių įrenginių galia		Eil. Nr.	Savivaldybė	Vėjo elektrinių įrenginių galia	
		kW	balai			kW	balai
		<i>Maks. balų skaičius</i>	11			<i>Maks. balų skaičius</i>	11
1	Telšių r.	204350,00	11	31	Joniškio r.	250,00	2
2	Akmenės r. ▲18 ⁶	163500,00	10	32	Kėdainių r. ▲1	225,00	2
3	Šilutės r. ▲1	120612,50	9	33	Alytaus m. ▲1	0,00	0
4	Mažeikių r. ▼2	114850,00	9	34	Birštono ▲1	0,00	0
5	Kretingos r. ▼2	108825,00	9	35	Druskininkų ▲1	0,00	0
6	Pagėgių ▼1	88550,00	8	36	Ignalinos r. ▲1	0,00	0
7	Anykščių r.	82050,00	8	37	Kauno m. ▲1	0,00	0
8	Šilalės r. ▼2	75360,00	8	38	Kazlų Rūdos ▲1	0,00	0
9	Rokiškio r. ▲17	70080,00	8	39	Klaipėdos m. ▲1	0,00	0
10	Jonavos r. ▼2	69500,00	8	40	Kupiškio r. ▲1	0,00	0
11	Tauragės r. ▼2	50540,00	8	41	Molėtų r. ▲1	0,00	0
12	Šakių r. ▲2	37175,00	7	42	Neringos ▲1	0,00	0
13	Jurbarko r. ▼2	29050,00	7	43	Palangos m. ▲1	0,00	0
14	Vilkaviškio r. ▲5	26170,00	7	44	Panevėžio m. ▲1	0,00	0
15	Kelmės r. ▼3	18930,00	7	45	Panevėžio r. ▲1	0,00	0

⁶šioje ir tolimesnėse Apžvalgos lentelėse ženklai „▲“ [pakilimas], „▼“ [nusileidimas] ir skaičiai prie jų parodo, per kiek pozicijų pasikeitė savivaldybės vieta 2023 m., palyginti su 2022 m.

Eil. Nr.	Savivaldybė	Vėjo elektrinių įrenginių galia		Eil. Nr.	Savivaldybė	Vėjo elektrinių įrenginių galia	
		kW	balai			kW	balai
		<i>Maks. balų skaičius</i>	11			<i>Maks. balų skaičius</i>	11
16	Kaišiadorių r. ▼3	7600,00	6	46	Pasvalio r. ▲1	0,00	0
17	Lazdijų r. ▼2	6500,00	6	47	Plungės r. ▲1	0,00	0
18	Pakruojo r. ▼2	6000,00	6	48	Radviliškio r. ▲1	0,00	0
19	Kauno r. ▼1	5135,00	6	49	Rietavo ▲1	0,00	0
20	Skuodo r. ▼3	4905,00	5	50	Šalčininkų r. ▲1	0,00	0
21	Šiaulių r. ▲11	4086,00	5	51	Šiaulių m. ▲1	0,00	0
22	Kalvarijos ▼1	2150,00	5	52	Širvintų r. ▲1	0,00	0
23	Prienų r. ▼1	2005,50	5	53	Švenčionių r. ▲1	0,00	0
24	Marijampolės ▼1	2005,00	5	54	Ukmergės r. ▲1	0,00	0
25	Zarasų r. ▼1	1500,00	4	55	Utenos r. ▲1	0,00	0
26	Alytaus r. ▼1	1296,00	4	56	Varėnos r. ▲1	0,00	0
27	Raseinių r.	549,00	2	57	Vilniaus m. ▲1	0,00	0
28	Trakų r.	500,00	2	58	Vilniaus r. ▲1	0,00	0
29	Biržų r.	270,00	2	59	Visagino ▲1	0,00	0
30	Elektrėnų	250,00	2	60	Klaipėdos r. ▼50	0,00	0

Dalyje savivaldybių įvyko eiliškumo pokyčiai (Apžvalgos 3A lentelė). Per 18 pozicijų (pasiekta didžiausia metinė pažanga) pakilo Akmenės r. savivaldybės vieta 2023 m., palyginti su 2022 m. (šioje savivaldybėje 2023 m. pradėjo veiklą du nauji vėjo parkai: Kanteikių – 75 000 kW ir Šapnagių – 81 000 kW įrengtųjų galių), Rokiškio r. (per 17 pozicijų; 2023 m. pradėjo veiklą naujas 69500 kW įrengtosios galios Kamajų vėjo parkas), Šiaulių r. (per 11), Vilkaviškio r. (per 5) ir Šakių r. (per 2 poziciją) savivaldybių. Taip pat daugelio savivaldybių vieta 2023 m., palyginti su 2022 m., dėl minėtų pokyčių bei duomenų teikėjui patikslinus 2022 m. duomenis, irgi pasikeitė (Apžvalgos 3A lentelė).

Lietuvos savivaldybės suskirstytos į grupes pagal gautus balus už gamintojų vėjo elektrinių įrenginių galią 2023 m. (Apžvalgos 1 pav.). Didžiausią savivaldybių grupę (28 sav.) sudaro po 0 (nulį) balų (nėra gamintojų vėjo elektrinių) iš 11 galimų balų gavusios savivaldybės. Kitose grupėse pasiskirstė po 1–6 savivaldybes.

1 pav. Lietuvos savivaldybių pasiskirstymas pagal gautus balus už gamintojų vėjo elektrinių įrenginių galią 2023 m.

Buvo įvertintas ir gamintojų vėjo elektrinių įrenginių galios pokytis savivaldybėse (Apžvalgos 3B lentelė) 2023 m., palyginti su analogiškais 2022 m. duomenimis.

3B lentelė. Gamintojų vėjo elektrinių įrenginių galios 2023 m. skirtumai Lietuvos savivaldybėse, palyginti su 2022 m.

Eil. Nr.	Savivaldybė	Vėjo elektrinių įrenginių galia, kW			Eil. Nr.	Savivaldybė	Vėjo elektrinių įrenginių galia, kW		
		2023 m.	2022 m.	pokytis ⁷			2023 m.	2022 m.	pokytis
1	Akmenės r.	163500,00	3000,00	160500,00	31	Kėdainių r.	225,00	225,00	0,00
2	Rokiškio r.	70080,00	580,00	69500,00	32	Alytaus m.	0,00	0,00	0,00
3	Telšių r.	204350,00	144350,00	60000,00	33	Birštono	0,00	0,00	0,00
4	Šakių r.	37175,00	7175,00	30000,00	34	Druskininkų	0,00	0,00	0,00
5	Šilutės r.	120612,50	93998,00	26614,50	35	Ignalinos r.	0,00	0,00	0,00
6	Vilkaviškio r.	26170,00	3600,00	22570,00	36	Kauno m.	0,00	0,00	0,00
7	Kelmės r.	18930,00	9930,00	9000,00	37	Kazlų Rūdos	0,00	0,00	0,00
8	Anykščių r.	82050,00	73750,00	8300,00	38	Klaipėdos m.	0,00	0,00	0,00
9	Šiaulių r.	4086,00	225,00	3861,00	39	Kupiškio r.	0,00	0,00	0,00
10	Jurbarko r.	29050,00	26650,00	2400,00	40	Molėtų r.	0,00	0,00	0,00
11	Kauno r.	5135,00	4055,00	1080,00	41	Neringos	0,00	0,00	0,00
12	Alytaus r.	1296,00	947,00	349,00	42	Palangos m.	0,00	0,00	0,00
13	Mažeikių r.	114850,00	114850,00	0,00	43	Panevėžio m.	0,00	0,00	0,00
14	Kretingos r.	108825,00	108825,00	0,00	44	Panevėžio r.	0,00	0,00	0,00
15	Pagėgių	88550,00	88550,00	0,00	45	Pasvalio r.	0,00	0,00	0,00
16	Šilalės r.	75360,00	75360,00	0,00	46	Plungės r.	0,00	0,00	0,00
17	Jonavos r.	69500,00	69500,00	0,00	47	Radviliškio r.	0,00	0,00	0,00
18	Tauragės r.	50540,00	50540,00	0,00	48	Rietavo	0,00	0,00	0,00
19	Kaišiadorių r.	7600,00	7600,00	0,00	49	Šalčininkų r.	0,00	0,00	0,00
20	Lazdijų r.	6500,00	6500,00	0,00	50	Šiaulių m.	0,00	0,00	0,00
21	Pakruojo r.	6000,00	6000,00	0,00	51	Širvintų r.	0,00	0,00	0,00
22	Kalvarijos	2150,00	2150,00	0,00	52	Švenčionių r.	0,00	0,00	0,00
23	Prienų r.	2005,50	2005,50	0,00	53	Ukmergės r.	0,00	0,00	0,00
24	Marijampolės	2005,00	2005,00	0,00	54	Utenos r.	0,00	0,00	0,00
25	Zarasų r.	1500,00	1500,00	0,00	55	Varėnos r.	0,00	0,00	0,00
26	Raseinių r.	549,00	549,00	0,00	56	Vilniaus m.	0,00	0,00	0,00
27	Trakų r.	500,00	500,00	0,00	57	Vilniaus r.	0,00	0,00	0,00
28	Biržų r.	270,00	270,00	0,00	58	Visagino	0,00	0,00	0,00
29	Elektrėnų	250,00	250,00	0,00	59	Skuodo r.	4905,00	4934,00	-29,00
30	Joniškio r.	250,00	250,00	0,00	60	Klaipėdos r.	0,00	39100,00	-39100,00

Nustatyta, kad minėtų įrenginių galia 2023 m. labiausiai išaugo Akmenės r. savivaldybėje (per 2023 metus – 160500 kW), taip pat Rokiškio r. savivaldybėje (69500 kW), Telšių r. savivaldybėje (60000 kW). Dar 9 savivaldybėse ši galia (nuo 349 kW iki 30000 kW) padidėjo. 46 savivaldybėse pokyčių nenustatyta (iš jų 28 sav. nėra gamintojų vėjo elektrinių), o 2 savivaldybėse (Klaipėdos r. – duomenų teikėjui patikslinus 2022 m. duomenis ir Skuodo r. – dėl nežinomų priežasčių) gamintojų vėjo elektrinių įrenginių galia netgi sumažėjo (atitinkamai 39100 kW ir 29 kW) (Apžvalgos 3B lentelė).

⁷šioje ir tolimesnėse Apžvalgos lentelėse – pokytis 2023 m., palyginti su 2022 m.

3. Savivaldybių vertinimas pagal kriterijų „Gamintojų saulės elektrinių įrenginių galia“

Saulės, tai pats galingiausias energijos šaltinis Žemėje, teikiama šviesa ir šiluma yra panaudojama kaip atsinaujinančiosios energijos šaltinis. Teorinis metinis pasaulio saulės energijos potencialas sudaro 900 000 000 TWh ir yra apie 60 kartų didesnis už teorinį metinį pasaulio vėjo energijos potencialą, apie 2 200 kartų didesnis už teorinį metinį geoterminės energijos potencialą, apie 4 500 kartų – už biomasės ir apie 36 000 kartų – už hidroenergijos teorinius metinius pasaulio potencialus. Saulės energija yra išsisklaidžiusi, silpnai koncentruota, o jos parametrai kinta plačiose ribose, priklausomai nuo paros ir metų laiko. Įvairiose Lietuvos vietovėse į horizontalaus paviršiaus kvadratinį metrą per metus patenka nuo 926 kWh (Biržai) iki 1042 kWh (Nida) saulės spindulinės energijos.

Maksimalus balų skaičius pagal šį kriterijų – 10.

Įvertinus duomenis (naudoti AB "Energijos skirstymo operatorius" ir LITGRID AB teikiami duomenys) nustatyta (Apžvalgos 4A lentelė), kad labiausiai pažengusi – daugiausia balų gavusi (10 balų iš 10 galimų) yra Anykščių r. savivaldybė (šioje savivaldybėje yra 67115,71 kW saulės elektrinių įrenginių galios). Mažiau (9 balus) gavo Kauno r. (28538,08 kW) ir Šiaulių r. (26972,65 kW) savivaldybės. Klaipėdos r. (24919,61 kW) ir Elektrėnų (17671,17 kW saulės elektrinių įrenginių galios) savivaldybės gavo po 8 balus. Kitose savivaldybėse gamintojų saulės elektrinių įrenginių galios 2023 metais buvo mažiau.

Minėtais AB "Energijos skirstymo operatorius" ir LITGRID AB teikiamais duomenimis, Neringos ir Rietavo savivaldybėse 2023 m., kaip ir ankstesniais, nėra įrengta gamintojų saulės elektrinių įrenginių, todėl šios savivaldybės gavo po 0 (nulį) balų.

4A lentelė. *Gamintojų saulės elektrinių įrenginių galios 2023 m. vertinimas Lietuvos savivaldybėse*

Eil. Nr.	Savivaldybė	Saulės elektrinių įrenginių galia		Eil. Nr.	Savivaldybė	Saulės elektrinių įrenginių galia	
		kW	balai			kW	balai
	<i>Maks. balų skaičius</i>		10		<i>Maks. balų skaičius</i>		10
1	Anykščių r. ▲25	67115,71	10	31	Prienų r. ▲7	2119,44	5
2	Kauno r. ▼1	28538,08	9	32	Ignalinos r. ▲17	1931,73	4
3	Šiaulių r. ▲2	26972,65	9	33	Vilkaviškio r. ▼8	1889,67	4
4	Klaipėdos r. ▼1	24919,61	8	34	Akmenės r. ▼7	1738,60	4
5	Elektrėnų ▼3	17671,17	8	35	Marijampolės ▼2	1708,00	4
6	Lazdijų r. ▼2	14430,67	7	36	Kretingos r. ▼8	1683,56	4
7	Radviliškio r. ▲2	14133,62	7	37	Švenčionių r. ▼6	1337,85	4
8	Alytaus r. ▲6	12289,23	7	38	Raseinių r. ▼8	1151,75	4
9	Varėnos r. ▲37	10115,71	7	39	Šiaulių m. ▼31	1004,87	4
10	Mažeikių r. ▼4	7366,51	6	40	Kelmės r. ▲4	931,62	3
11	Jonavos r.	7358,83	6	41	Jurbarko r. ▲4	894,46	3
12	Ukmergės r. ▼5	6552,00	6	42	Alytaus m. ▼7	840,73	3
13	Vilniaus m. ▼3	6297,51	6	43	Biržų r. ▼9	817,97	3
14	Pasvalio r. ▲27	5646,06	6	44	Šilutės r. ▼8	666,71	3
15	Molėtų r. ▲5	5043,13	6	45	Plungės r. ▼8	648,99	3
16	Kėdainių r. ▲27	4832,15	6	46	Druskininkų ▼7	546,22	2
17	Utenos r. ▼5	4368,79	6	47	Pakruojo r. ▲6	536,57	2
18	Panevėžio r. ▲6	4288,32	6	48	Rokiškio r. ▼8	497,62	2
19	Kauno m. ▼3	3858,42	5	49	Joniškio r. ▲6	389,15	2

Eil. Nr.	Savivaldybė	Saulės elektrinių įrenginių galia		Eil. Nr.	Savivaldybė	Saulės elektrinių įrenginių galia	
		kW	balai			kW	balai
		<i>Maks. balų skaičius</i>	10			<i>Maks. balų skaičius</i>	10
20	Trakų r. ▲1	3725,82	5	50	Skuodo r. ▼8	377,59	2
21	Širvintų r. ▼3	3639,78	5	51	Šilalės r. ▼1	318,58	2
22	Telšių r. ▼7	3556,88	5	52	Birštono ▼4	245,76	1
23	Kaišiadorių r. ▼6	3328,45	5	53	Kalvarijos ▼2	188,65	1
24	Vilniaus r. ▼5	2884,57	5	54	Kazlų Rūdos ▼2	167,26	1
25	Šakių r. ▲4	2567,92	5	55	Šalčininkų r. ▲1	117,63	1
26	Kupiškio r. ▼3	2533,91	5	56	Pagėgių ▼2	116,29	1
27	Panevėžio m. ▼14	2491,06	5	57	Palangos m.	68,39	1
28	Zarasų r. ▲19	2397,85	5	58	Visagino	27,90	1
29	Tauragės r. ▼7	2367,64	5	59	Neringos	0,00	0
30	Klaipėdos m. ▲2	2344,52	5	60	Rietavo	0,00	0

Įvyko daugelio savivaldybių eiliškumo pokyčiai (Apžvalgos 4A lentelė). Per 37 pozicijas (pasiekta didžiausia metinė pažanga) pakilo Varėnos r. savivaldybės vieta 2023 m., palyginti su 2022 m., Pasvalio r. ir Kėdainių r. savivaldybių – per 27 pozicijas, Anykščių r. savivaldybės – per 25 pozicijas ir taip toliau, - mažėjančia tvarka. 36 savivaldybių vieta 2023 m., palyginti su 2022 m., nukrito per 1–31 pozicijas (ypač Šiaulių m. ir Panevėžio m.), o 5 savivaldybių eiliškumas nesikeitė.

Lietuvos savivaldybės suskirstytos į grupes pagal gautus balus už gamintojų saulės elektrinių įrenginių galią 2023 m. savivaldybėse (Apžvalgos 2 pav.). Didžiausią savivaldybių grupę sudaro po 5 balus (13 savivaldybių, - kai minėtų įrenginių galia nuo 2000 iki 4000 kW savivaldybėje) iš 10 galimų balų gavusios savivaldybės. Dar paminėtinos skaitlingesnės grupės – po 6 balus (kai įrenginių galia nuo 4000 iki 8000 kW) gavusios 9 savivaldybės ir 4 balus (kai įrenginių galia nuo 1000 iki 2000 kW) gavusios 8 savivaldybės. Kaip ir minėta, dvi savivaldybės (Neringos ir Rietavo) gavo po 0 (nuli) balų.

2 pav. Lietuvos savivaldybių pasiskirstymas pagal gautus balus už gamintojų saulės elektrinių įrenginių galią 2023 m.

Įvertintas gamintojų saulės elektrinių įrenginių galios, tenkančios savivaldybei, pokytis 2023 m., palyginti su analogiškais 2022 m. duomenimis, pateiktas Apžvalgos 4B lentelėje.

4B lentelė. Gamintojų saulės elektrinių įrenginių galios 2023 m. skirtumai Lietuvos savivaldybėse, palyginti su 2022 m.

Eil. Nr.	Savivaldybė	Saulės elektrinių įrenginių galia, kW			Eil. Nr.	Savivaldybė	Saulės elektrinių įrenginių galia, kW		
		2023 m.	2022 m.	pokytis			2023 m.	2022 m.	pokytis
1	Anykščių r.	67115,71	1669,71	65446,00	31	Utenos r.	4368,79	4069,19	299,60
2	Šiaulių r.	26972,65	7309,04	19663,61	32	Kretingos r.	1683,56	1434,56	249,00
3	Klaipėdos r.	24919,61	9886,53	15033,07	33	Akmenės r.	1738,60	1518,60	220,00
4	Kauno r.	28538,08	14149,24	14388,84	34	Šilalės r.	318,58	188,68	129,90
5	Varėnos r.	10115,71	270,71	9845,00	35	Mažeikių r.	7366,51	7257,92	108,59
6	Radviškio r.	14133,62	4518,22	9615,40	36	Vilkaviškio r.	1889,67	1824,67	65,00
7	Alytaus r.	12289,23	3576,47	8712,76	37	Vilniaus r.	2884,57	2844,67	39,90
8	Elektrėnų	17671,17	10868,89	6802,28	38	Alytaus m.	840,73	811,48	29,25
9	Lazdijų r.	14430,67	7841,67	6589,00	39	Šalčininkų r.	117,63	88,83	28,80
10	Pasvalio r.	5646,06	497,11	5148,95	40	Ukmergės r.	6552,00	6551,80	0,21
11	Kėdainių r.	4832,15	332,30	4499,85	41	Telšių r.	3556,88	3556,88	0,00
12	Jonavos r.	7358,83	4348,31	3010,52	42	Tauragės r.	2367,64	2367,64	0,00
13	Molėtų r.	5043,13	2544,23	2498,90	43	Biržų r.	817,97	817,97	0,00
14	Panevėžio r.	4288,32	1893,32	2395,00	44	Šilutės r.	666,71	666,71	0,00
15	Zarasų r.	2397,85	247,85	2150,00	45	Plungės r.	648,99	648,99	0,00
16	Vilniaus m.	6297,51	4388,01	1909,50	46	Druskininkų	546,22	546,22	0,00
17	Ignalinos r.	1931,73	207,73	1724,00	47	Skuodo r.	377,59	377,59	0,00
18	Prienų r.	2119,44	611,94	1507,50	48	Birštono	245,76	245,76	0,00
19	Klaipėdos m.	2344,52	910,27	1434,25	49	Kalvarijos	188,65	188,65	0,00
20	Šakių r.	2567,92	1267,92	1300,00	50	Kazlų Rūdos	167,26	167,26	0,00
21	Trakų r.	3725,82	2525,62	1200,20	51	Pagėgių	116,29	116,29	0,00
22	Marijampolės	1708,00	846,88	861,12	52	Palangos m.	68,39	68,39	0,00
23	Širvintų r.	3639,78	3003,78	636,00	53	Visagino	27,90	27,90	0,00
24	Kelmės r.	931,62	326,93	604,69	54	Neringos	0,00	0,00	0,00
25	Jurbarko r.	894,46	310,66	583,80	55	Rietavo	0,00	0,00	0,00
26	Kauno m.	3858,42	3358,42	500,00	56	Kaišiadorių r.	3328,45	3338,45	-10,00
27	Kupiškio r.	2533,91	2083,91	450,00	57	Raseinių r.	1151,75	1161,75	-10,00
28	Pakruojo r.	536,57	116,64	419,93	58	Rokiškio r.	497,62	527,62	-30,00
29	Švenčionių r.	1337,85	923,30	414,55	59	Panevėžio m.	2491,06	3869,47	-1378,42
30	Joniškio r.	389,15	89,15	300,00	60	Šiaulių m.	1004,87	6329,86	-5325,00

Nustatyta, kad saulės elektrinių įrenginių galia 2023 m. labiausiai išaugo (didžiausias pokytis) Anykščių r. savivaldybėje (65446 kW), taip pat Šiaulių r. (19663,61 kW), Klaipėdos r. (15033,07 kW) ir Kauno r. (14388,84 kW) savivaldybėse. Dar 36 savivaldybėse ši galia (nuo 0,21 iki 9845 kW per 2023 metus) padidėjo. Pokyčių neįvyko 15 savivaldybių, o 5 savivaldybėse, dėl įvairių priežasčių, gamintojų saulės elektrinių įrenginių galia per 2023 metus netgi sumažėjo (sumažėjo nuo 10 iki 5325 kW). Daugiausia saulės elektrinių įrenginių galia 2023 m. sumažėjo Šiaulių m. savivaldybėje – viso 5325 kW⁸. Taip pat paminėtina Panevėžio m. savivaldybė (-1378,42 kW). Kitose savivaldybės saulės elektrinių įrenginių galios sumažėjimas ne toks ženklus.

⁸šis sumažėjimas susidarė duomenų teikėjui patikslinus 2022 m. duomenis

4. Savivaldybių vertinimas pagal kriterijų „Gaminančių vartotojų įrenginių galia“

Gaminantis vartotojas (GV) elektrą gamina ir naudoja toje pačioje vietoje, kur įrengtas skaitiklis apskaito tiek į tinklą patiektą elektros kiekį, tiek ir paimtą iš tinklo. Elektra, kuri sunaudojama iš karto, gamybos metu, nėra apskaitoma. Tokią decentralizuotos elektros energijos gamybos plėtrą skatina ne tik pingančios saulės elektrinės, bet ir kitos naujos technologijos, skatinančios energetikos sistemos decentralizaciją – iš svarbiausių galima paminėti elektromobilių plėtrą, baterijų sistemas, išmaniają apskaitą, kaupiklių vaidmenį tinklui balansuoti, išmaniuosius elektros tinklus, energetinio efektyvumo technologijas, šilumos siurblių diegimą. Ateities elektros energijos gamyba bus vis labiau decentralizuota ir joje dominuos atsinaujinantys energijos ištekliai.

Maksimalus balų skaičius pagal šį kriterijų – 9.

Įvertinus duomenis (naudoti AB "Energinijos skirstymo operatorius" pateikti 2023 m. pabaigos duomenys) nustatyta (Apžvalgos 5A lentelė), kad labiausiai pažengusios – daugiausia balų gavusios (9 balus iš 9 galimų) yra Vilniaus r. (tūkstančiui gyventojų tenka po 710,60 kW elektros energiją gaminančių vartotojų įrenginių galios), Kauno r. (po 692,67 kW) ir Klaipėdos r. (po 610,50 kW), po to rikiuojasi 8 balus gavusi Alytaus r. savivaldybė (tūkstančiui gyventojų tenka 552,63 kW elektros energiją gaminančių vartotojų įrenginių galios).

Mažiausiai balų (1 balą iš 9 galimų) gavo Visagino savivaldybė, nes joje 1000 gyventojų tenka tik 30,91 kW minėtų įrenginių galios, ir Neringos savivaldybė, kurioje tūkstančiui gyventojų tetenka 84,59 kW elektros energiją gaminančių vartotojų įrenginių galios.

5A lentelė. Elektros energiją gaminančių vartotojų (GV) įrenginių galios 2023 m. (tūkstančiui savivaldybės gyventojų) vertinimas Lietuvos savivaldybėse

Eil. Nr.	Savivaldybė	GV įrenginių galia 1000 gyventojų		Eil. Nr.	Savivaldybė	GV įrenginių galia 1000 gyventojų	
		kW	balai			kW	balai
	<i>Maks. balų skaičius</i>		9		<i>Maks. balų skaičius</i>		9
1	Vilniaus r.	710,60	9,0	31	Kupiškio r. ▼7	262,29	5,0
2	Kauno r.	692,67	9,0	32	Šilalės r. ▼11	260,07	5,0
3	Klaipėdos r. ▲1	610,50	9,0	33	Lazdijų r. ▼5	257,45	5,0
4	Alytaus r. ▼1	552,63	8,0	34	Joniškio r. ▼2	254,26	5,0
5	Trakų r.	488,81	7,0	35	Raseinių r. ▲8	250,21	5,0
6	Panevėžio r. ▲1	476,71	7,0	36	Zarasų r. ▼10	249,71	4,5
7	Šiaulių r. ▼1	468,23	7,0	37	Jonavos r.	248,55	4,5
8	Palangos m. ▲6	445,27	7,0	38	Varėnos r. ▼11	247,22	4,5
9	Molėtų r. ▼1	444,34	7,0	39	Rietavo ▲5	234,23	4,5
10	Širvintų r. ▼1	379,28	6,0	40	Pasvalio r. ▲5	232,27	4,5
11	Anykščių r. ▲5	343,66	5,5	41	Skuodo r. ▼1	222,91	4,5
12	Kaišiadorių r. ▲3	332,25	5,5	42	Rokiškio r. ▼3	221,58	4,5
13	Elektrėnų ▼1	326,29	5,5	43	Radviliškio r. ▼12	221,32	4,5
14	Ignalinos r. ▼4	319,57	5,5	44	Vilkaviškio r. ▼3	218,73	4,5
15	Druskininkų ▼4	312,81	5,5	45	Jurbarko r. ▲1	218,22	4,5
16	Kazlų Rūdos ▲4	308,59	5,5	46	Pagėgių ▼12	216,20	4,5
17	Šakių r. ▲8	306,26	5,5	47	Kelmės r. ▲3	210,51	4,5
18	Šilutės r. ▼5	305,85	5,5	48	Pakruojo r. ▲4	209,54	4,5
19	Mažeikių r. ▼2	301,66	5,5	49	Šiaulių m. ▲4	201,75	4,5
20	Marijampolės ▲2	301,64	5,5	50	Panevėžio m. ▼2	201,58	4,5

Eil. Nr.	Savivaldybė	GV įrenginių galia 1000 gyventojų		Eil. Nr.	Savivaldybė	GV įrenginių galia 1000 gyventojų	
		kW	balai			kW	balai
	<i>Maks. balų skaičius</i>		9		<i>Maks. balų skaičius</i>		9
21	Alytaus m. ▲2	301,18	5,5	51	Biržų r.	195,31	4,0
22	Prienų r. ▼3	288,39	5,0	52	Švenčionių r. ▼3	193,83	4,0
23	Ukmergės r. ▲24	282,43	5,0	53	Kalvarijos ▼11	185,46	4,0
24	Plungės r. ▲14	274,93	5,0	54	Akmenės r.	179,82	4,0
25	Kėdainių r. ▲11	273,56	5,0	55	Vilniaus m.	174,07	4,0
26	Utenos r. ▲9	272,92	5,0	56	Telšių r.	157,68	4,0
27	Birštono ▲3	266,41	5,0	57	Šalčininkų r.	128,04	3,0
28	Kauno m. ▲5	266,14	5,0	58	Klaipėdos m. ▲1	127,58	3,0
29	Tauragės r. ▼11	265,24	5,0	59	Neringos ▼1	84,59	2,0
30	Kretingos r. ▼1	264,42	5,0	60	Visagino	30,91	1,0

23-ose savivaldybėse įvyko didėjantys eiliškumo pokyčiai (Apžvalgos 5A lentelė). Per 24 pozicijas pakilo (didžiausias pokytis) Ukmergės r. savivaldybės vieta 2023 m., palyginti su 2022 m., Plungės r. (14) ir Kėdainių r. (per 11 pozicijų) savivaldybėse. 27 savivaldybių vieta 2023 m., palyginti su 2022 m., nukrito per 1–12 pozicijų. 10 savivaldybių eiliškumas nesikeitė.

Lietuvos savivaldybės suskirstytos į grupes pagal gautus balus už elektros energiją gaminančių vartotojų įrenginių galią 2023 m., kuri tenka tūkstančiui savivaldybės gyventojų (Apžvalgos 3 pav.). Didžiausią savivaldybių grupę (15 sav.) sudaro po 4,5 balo (kai elektros energiją gaminančių vartotojų įrenginių galia yra nuo 200 iki 250 kW) iš 9 galimų balų gavusios savivaldybės. Taip pat skaitlingos 5 balų (14 sav.; nuo 250 iki 300 kW) ir 5,5 balo (11 sav.; nuo 300 iki 350 kW) savivaldybių grupės. Mažiausiais grupes (po 1 sav.) sudaro 8, 6, 2 ir 1 balą iš 9 galimų gavusios savivaldybės (atitinkamai – Alytaus r., Širvintų r., Neringos ir Visagino sav.).

3 pav. Lietuvos savivaldybių pasiskirstymas pagal gautus balus už elektros energiją gaminančių vartotojų įrenginių galią 2023 m., kuri tenka tūkstančiui savivaldybės gyventojų

Taip pat įvertintas elektros energiją gaminančių vartotojų įrenginių galios, tenkančios tūkstančiui Lietuvos savivaldybės gyventojų, pokytis (Apžvalgos 5B lentelė) 2023 m., palyginti su analogiškais 2022 m. duomenimis.

5B lentelė. Elektros energiją gaminančių vartotojų įrenginių galios 2023 m. skirtumai Lietuvos savivaldybėse, palyginti su 2022 m.

Eil. Nr.	Savivaldybė	GV įrenginių galia, kW, 1000 gyventojų			Eil. Nr.	Savivaldybė	GV įrenginių galia, kW, 1000 gyventojų		
		2023 m.	2022 m.	pokytis			2023 m.	2022 m.	pokytis
1	Vilniaus r.	710,60	375,56	335,04	31	Pasvalio r.	232,27	106,60	125,67
2	Kauno r.	692,67	361,15	331,52	32	Rietavo	234,23	108,87	125,36
3	Klaipėdos r.	610,50	325,71	284,79	33	Kupiškio r.	262,29	141,43	120,86
4	Palangos m.	445,27	181,66	263,61	34	Pakruojo r.	209,54	89,51	120,03
5	Molėtų r.	444,34	219,19	225,15	35	Šiaulių m.	201,75	82,73	119,03
6	Panevėžio r.	476,71	255,96	220,75	36	Šilutės r.	305,85	187,17	118,68
7	Alytaus r.	552,63	334,81	217,82	37	Varėnos r.	247,22	131,95	115,27
8	Šiaulių r.	468,23	258,71	209,53	38	Ignalinos r.	319,57	204,35	115,22
9	Trakų r.	488,81	283,65	205,16	39	Zarasų r.	249,71	134,52	115,19
10	Ukmergės r.	282,43	103,46	178,97	40	Druskininkų	312,81	198,30	114,52
11	Širvintų r.	379,28	207,87	171,42	41	Kelmės r.	210,51	96,78	113,73
12	Anykščių r.	343,66	173,16	170,50	42	Jurbarko r.	218,22	106,04	112,18
13	Šakių r.	306,26	138,04	168,21	43	Skuodo r.	222,91	110,80	112,10
14	Plungės r.	274,93	112,64	162,29	44	Rokiškio r.	221,58	112,14	109,44
15	Kėdainių r.	273,56	113,33	160,23	45	Vilkaviškio r.	218,73	110,79	107,94
16	Kaišiadorių r.	332,25	177,14	155,11	46	Šilalės r.	260,07	153,53	106,54
17	Utenos r.	272,92	118,55	154,38	47	Tauragės r.	265,24	159,73	105,51
18	Kazlų Rūdos	308,59	154,63	153,97	48	Biržų r.	195,31	91,88	103,43
19	Alytaus m.	301,18	147,23	153,95	49	Panevėžio m.	201,58	99,78	101,79
20	Marijampolės	301,64	151,77	149,87	50	Akmenės r.	179,82	81,00	98,82
21	Raseinių r.	250,21	108,92	141,29	51	Švenčionių r.	193,83	98,17	95,65
22	Kauno m.	266,14	127,06	139,08	52	Vilniaus m.	174,07	79,51	94,56
23	Birštono	266,41	130,01	136,40	53	Pagėgių	216,20	122,83	93,37
24	Jonavos r.	248,55	113,23	135,32	54	Radviliškio r.	221,32	128,60	92,71
25	Elektrėnų	326,29	192,20	134,09	55	Klaipėdos m.	127,58	39,78	87,80
26	Kretingos r.	264,42	130,65	133,77	56	Telšių r.	157,68	74,97	82,71
27	Prienų r.	288,39	156,83	131,56	57	Kalvarijos	185,46	110,54	74,92
28	Mažeikių r.	301,66	170,59	131,07	58	Šalčininkų r.	128,04	56,84	71,20
29	Lazdijų r.	257,45	130,75	126,70	59	Neringos	84,59	48,74	35,86
30	Joniškio r.	254,26	128,14	126,12	60	Visagino	30,91	8,56	22,35

Nustatyta (Apžvalgos 5B lentelė), kad minėtų įrenginių galia 2023 m. išaugo visose savivaldybėse, o labiausiai ji išaugo Vilniaus r. (pokytis per 2023 m. sudaro 335,04 kW tūkstančiui gyventojų), Kauno r. (331,52 kW), Klaipėdos r. (284,79 kW), Palangos m. (263,61) ir Molėtų r. (225,15 kW tūkstančiui gyventojų) savivaldybėse. Mažiausiai elektros energiją gaminančių vartotojų įrenginių galia, tenkanti tūkstančiui tos savivaldybės gyventojų, 2023 m. augo Visagino (pokytis per 2023 m. tesudaro 22,35 kW), Neringos (35,86 kW) ir Šalčininkų r. (71,20 kW) savivaldybėse.

5. Savivaldybių vertinimas pagal kriterijų „Savivaldybės gaminančių vartotojų pagamintos elektros suvartojimas kitose savivaldybėse“

Pastaraisiais metais Lietuvos savivaldybėse vis daugiau suvartojama gaminančių vartotojų (įskaitant nutolusiųjų⁹) naudojant atsinaujinančius energijos išteklius pagamintos „žaliosios“ elektros energijos. Konkrečioje savivaldybėje yra vartojama tiek jos teritorijoje, tiek ir kitose savivaldybėse pagaminta elektros energija. Siekiant parodyti savivaldybių indėlį vartoti kuo daugiau „žaliosios“ elektros energijos visose Lietuvos savivaldybėse, atliktas jų vertinimas pagal tam tikslui skirtą kriterijų.

Maksimalus balų skaičius pagal šį kriterijų – 9.

Įvertinus duomenis (naudoti AB "Energijos skirstymo operatorius" pateikti 2023 m. pabaigos duomenys) nustatyta (Apžvalgos 6A lentelė), kad labiausiai pažengusi – daugiausia balų už patiektą kitoms savivaldybėms „žaliają“ elektrą gavusi (9 balus iš 9 galimų) – yra Šiaulių r. savivaldybė, nes 21 748 MWh šioje savivaldybėje pagamintos elektros teko kitoms savivaldybėms. Prie pažangiausių dar paminėtinos šios savivaldybės: Klaipėdos r. (kitoms savivaldybėms patiekta 14 108 MWh), Anykščių r. (13 119 MWh) ir Elektrėnų (kitoms savivaldybėms patiekta 10 018 MWh),– joms skirta po 8 balus.

Mažiausiai balų (1 balą iš 9 galimų) gavo Visagino savivaldybė, nes iš jos kitoms savivaldybėms patiekta tik 6 MWh pagamintos elektros.

6A lentelė. Savivaldybės gaminančių vartotojų pagamintos elektros suvartojimo kitose savivaldybėse 2023 m. vertinimas

Eil. Nr.	Savivaldybė	Patiekta suvartoti GV elektros kitoms savivaldybėms		Eil. Nr.	Savivaldybė	Patiekta suvartoti GV elektros kitoms savivaldybėms	
		MWh	balai			MWh	balai
		<i>Maks. balų skaičius</i>	9			<i>Maks. balų skaičius</i>	9
1	Šiaulių r. ▲1	21 748	9,0	31	Šiaulių m. ▼12	335	5,0
2	Klaipėdos r. ▲2	14 108	8,0	32	Palangos m. ▼5	316	5,0
3	Anykščių r. ▲26	13 119	8,0	33	Mažeikių r. ▼17	306	5,0
4	Elektrėnų ▼1	10 018	8,0	34	Prienų r. ▼8	305	5,0
5	Lazdijų r. ▼4	9 878	7,0	35	Kėdainių r. ▼4	236	4,5
6	Kauno r. ▲3	9 778	7,0	36	Raseinių r. ▲11	233	4,5
7	Radviliškio r. ▲5	7 276	7,0	37	Šilutės r. ▼2	210	4,5
8	Ukmergės r. ▲7	5 113	7,0	38	Kretingos r. ▲1	187	4,0
9	Jonavos r. ▼4	4 521	6,5	39	Druskininkų ▼1	184	4,0
10	Širvintų r. ▼3	3 091	6,5	40	Kazlų Rūdos ▲1	155	3,5
11	Molėtų r. ▼5	2 542	6,5	41	Jurbarko r. ▼4	154	3,5
12	Vilniaus r. ▲2	2 277	6,0	42	Skuodo r. ▼6	151	3,5
13	Zarasų r. ▲15	2 062	6,0	43	Plungės r. ▲2	138	3,5
14	Ignalinos r. ▲11	1 861	6,0	44	Rokiškio r. ▼2	134	3,5
15	Alytaus r. ▲6	1 714	6,0	45	Rietavo ▲6	127	3,5
16	Kupiškio r. ▼5	1 532	6,0	46	Telšių r.	123	3,5
17	Šakių r. ▲13	1 457	6,0	47	Alytaus m. ▲8	118	3,0
18	Klaipėdos m. ▲15	1 365	6,0	48	Šalčininkų r. ▼5	115	3,0
19	Panevėžio r. ▲5	1 289	6,0	49	Tauragės r. ▼15	98	3,0
20	Utenos r. ▼12	1 202	6,0	50	Kelmės r. ▼6	95	3,0

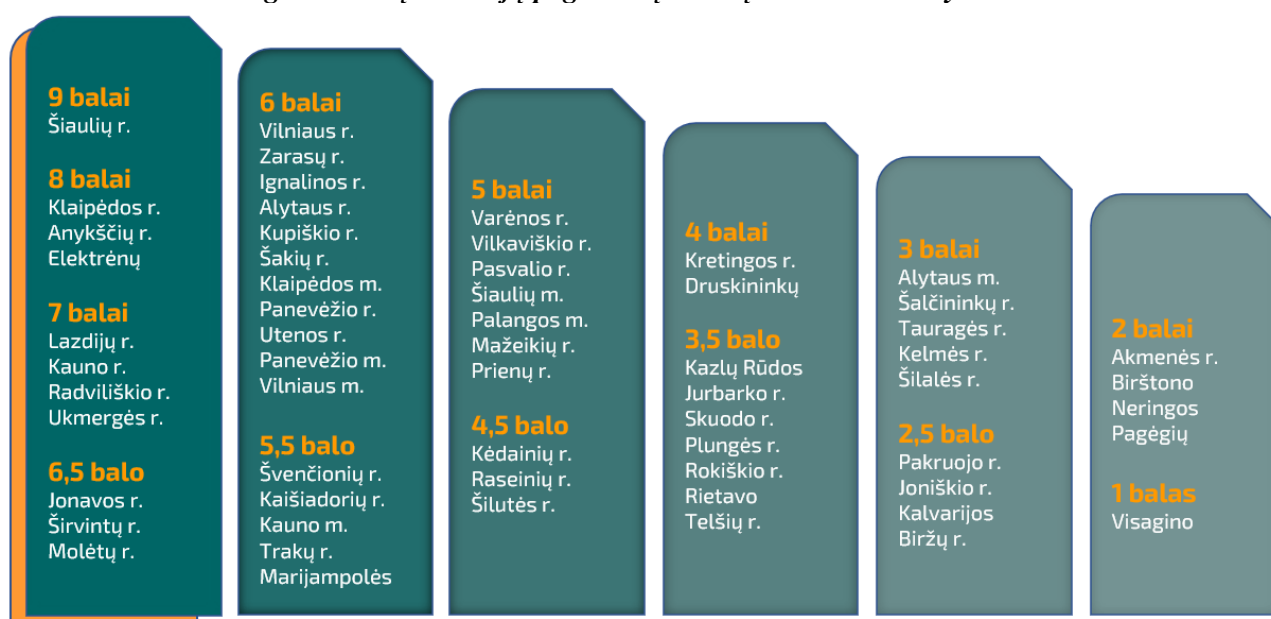
⁹Nutolusieji gaminantys vartotojai elektrą vartoja viename taške, o ją gamina kitoje vietoje (taške) esančioje elektrinėje. Šie du taškai gali būti ir gretimi sklypai arba būti skirtingose šalies dalyse.

Eil. Nr.	Savivaldybė	Pateikta suvartoti GV elektros kitoms savivaldybėms		Eil. Nr.	Savivaldybė	Pateikta suvartoti GV elektros kitoms savivaldybėms	
		MWh	balai			MWh	balai
		<i>Maks. balų skaičius</i>	9			<i>Maks. balų skaičius</i>	9
21	Panevėžio m. ▲11	1 200	6,0	51	Šilalės r. ▼3	84	3,0
22	Vilniaus m. ▼5	1 039	6,0	52	Pakruojo r. ▲4	68	2,5
23	Švenčionių r. ▼10	853	5,5	53	Joniškio r. ▼3	60	2,5
24	Kaišiadorių r. ▼14	769	5,5	54	Kalvarijos ▲3	56	2,5
25	Kauno m. ▼3	723	5,5	55	Biržų r. ▼1	55	2,5
26	Trakų r. ▼8	710	5,5	56	Akmenės r. ▼16	39	2,0
27	Marijampolės ▼4	612	5,5	57	Birštono ▲2	29	2,0
28	Varėnos r. ▼8	389	5,0	58	Neringos	26	2,0
29	Vilkaviškio r. ▲24	350	5,0	59	Pagėgių ▼7	20	2,0
30	Pasvalio r. ▲19	340	5,0	60	Visagino	6	1,0

25-ose savivaldybėse įvyko didėjantys eiliškumo pokyčiai (Apžvalgos 6A lentelė). Daugiausia, per 26 pozicijas, pakilo Anykščių r. savivaldybės vieta 2023 m., palyginti su 2022 m., Vilkaviškio r. (per 24) ir Pasvalio r. (per 19 pozicijų) savivaldybių. 32 savivaldybių vieta 2023 m., palyginti su 2022 m., nukrito per 1–17 pozicijų. 3 savivaldybių eiliškumas nesikeitė.

Lietuvos savivaldybės suskirstytos į grupes pagal gautus balus už pateiktą suvartoti jų gaminančių vartotojų pagamintą elektrą kitoms savivaldybėms 2023 m. (Apžvalgos 4 pav.). Didžiausią savivaldybių grupę (11 sav.) sudaro po 6 balus (kai pateikta kitoms savivaldybėms gaminančių vartotojų pagamintos elektros nuo 1 000 iki 2 5000 MWh) iš 9 galimų balų gavusios savivaldybės. Mažiausiais grupes (po 1 sav.) sudaro 9 balus ir 1 balą iš 9 galimų gavusios savivaldybės, – atitinkamai – Šiaulių r. (kai pateikta kitoms savivaldybėms gaminančių vartotojų pagamintos elektros per 15 000 MWh) ir Visagino sav. (kai pateikta kitoms savivaldybėms gaminančių vartotojų pagamintos elektros iki 10 MWh).

4 pav. Lietuvos savivaldybių pasiskirstymas pagal gautus balus už 2023 m. pateiktą suvartoti jų gaminančių vartotojų pagamintą elektrą kitoms savivaldybėms

Taip pat įvertintas savivaldybių gaminančių vartotojų pagamintos elektros kiekio, kuris tenka kitoms savivaldybėms, pokytis (Apžvalgos 6B lentelė) 2023 m., palyginti su analogiškais 2022 m. duomenimis.

6B lentelė. Savivaldybių 2023 m. patiektos suvartoti jų gaminančių vartotojų pagamintos elektros kiekio kitoms savivaldybėms skirtumai, palyginti su 2022 m.

Eil. Nr.	Savivaldybė	GV elektros suvartojimas kitose savivaldybėse, MWh			Eil. Nr.	Savivaldybė	GV elektros suvartojimas kitose savivaldybėse, MWh		
		2023 m.	2022 m.	pokytis			2023 m.	2022 m.	pokytis
1	Šiaulių r.	21 748	5 098	16 650	31	Prienuų r.	305	75	230
2	Anykščių r.	13 119	58	13 061	32	Raseinių r.	233	16	218
3	Klaipėdos r.	14 108	2 571	11 537	33	Kaišiadorių r.	769	552	217
4	Kauno r.	9 778	561	9 217	34	Šiaulių m.	335	148	187
5	Elektrėnų	10 018	2 840	7 178	35	Kėdainių r.	236	50	185
6	Radviliškio r.	7 276	471	6 805	36	Šilutės r.	210	39	171
7	Ukmergės r.	5 113	359	4 754	37	Kretingos r.	187	31	156
8	Lazdijų r.	9 878	5 177	4 700	38	Druskininkų	184	33	151
9	Jonavos r.	4 521	2 359	2 162	39	Mažeikių r.	306	170	136
10	Zarasų r.	2 062	61	2 001	40	Kazlų Rūdos	155	30	124
11	Vilniaus r.	2 277	384	1 893	41	Plungės r.	138	17	121
12	Ignalinos r.	1 861	99	1 762	42	Jurbarko r.	154	33	120
13	Širvintų r.	3 091	1 475	1 615	43	Rietavo	127	11	116
14	Alytaus r.	1 714	139	1 574	44	Skuodo r.	151	39	112
15	Šakių r.	1 457	58	1 399	45	Alytaus m.	118	7	111
16	Klaipėdos m.	1 365	45	1 320	46	Telšių r.	123	16	108
17	Panevėžio r.	1 289	124	1 165	47	Rokiškio r.	134	30	105
18	Panevėžio m.	1 200	50	1 150	48	Šalčininkų r.	115	18	97
19	Kupiškio r.	1 532	471	1 061	49	Kelmės r.	95	17	77
20	Vilniaus m.	1 039	162	877	50	Šilalės r.	84	14	71
21	Molėtų r.	2 542	1 857	686	51	Pakruojo r.	68	6	62
22	Kauno m.	723	130	593	52	Tauragės r.	98	44	54
23	Trakų r.	710	149	561	53	Kalvarijos	56	3	52
24	Marijampolės	612	127	484	54	Joniškio r.	60	12	48
25	Utenos r.	1 202	736	465	55	Biržų r.	55	8	48
26	Švenčionių r.	853	437	415	56	Birštono	29	0	29
27	Vilkaviškio r.	350	8	342	57	Neringos	26	1	25
28	Pasvalio r.	340	14	326	58	Pagėgių	20	10	10
29	Palangos m.	316	66	250	59	Akmenės r.	39	31	8
30	Varėnos r.	389	148	241	60	Visagino	6	0	6

Nustatyta (Apžvalgos 6B lentelė), kad visose savivaldybėse jų gaminančių vartotojų pagamintos ir patiektos suvartoti kitose savivaldybėse elektros kiekis 2023 m. išaugo, o labiausiai jis išaugo Šiaulių r. (pokytis per 2023 m. sudaro 16 650 MWh patiektos elektros), Anykščių r. (13 061 MWh) ir Klaipėdos r. (11 537 MWh patiektos elektros) savivaldybėse. Mažiausiai savivaldybės gaminančių vartotojų pagamintos ir patiektos suvartoti kitose savivaldybėse elektros kiekis 2023 m. augo Visagino (pokytis per 2023 m. sudaro 6 MWh), Akmenės r. (8 MWh) ir Pagėgių (10 MWh) savivaldybėse.

6. Savivaldybių vertinimas pagal kriterijų „Nekilnojamojo turto mokestis AEI jėgainėms“

Kaip numatyta Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme, savivaldybių atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veikslių planai turi užtikrinti, kad savivaldybių teritorijose nebūtų kuriamos sąlygos, ribojančios atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo plėtrą, taip pat savivaldybės, rengia ir įgyvendina visuomenės informavimo ir sąmoningumo ugdymo priemonės, viešai skelbia informaciją apie paramos schemas, taikomas atsinaujinančių energijos išteklių naudojimui ir gamybai.

Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje nurodyta, kad atsinaujinantys energijos ištekliai yra perspektyviausias energijos šaltinis plečiant decentralizuotą energijos gamybą, todėl tokia gamyba turi būti tinkamai skatinama mokestinėmis, investicinėmis ir kitomis finansinėmis priemonėmis.

Nekilnojamojo turto (įskaitant AEI jėgaines) apmokestinimą nekilnojamojo turto mokesčiu, kurio tarifas – nuo 0,5 proc. iki 3 proc. nekilnojamojo turto mokestinės vertės, reglamentuoja Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymas. Konkretų mokesčio tarifą nustato savivaldybių tarybos. Mažesnis taikomas tarifas skatina vystyti AEI jėgainių projektus. Minėtame įstatyme savivaldybių taryboms suteikta teisė sumažinti mokestį arba visai nuo jo atleisti, taip skatinant atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo plėtrą savivaldybės teritorijoje.

Maksimalus balų skaičius pagal šį kriterijų – 4.

Atlikus vertinimą (naudota Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos interneto svetainėje paskelbta informacija) nustatyta, kad palankiausias nekilnojamojo turto mokesčio (0,5 proc.), taikomo 2023 m. juridinių asmenų AEI jėgainėms, atžvilgiu yra 8 savivaldybės (Alytaus m., Kalvarijos, Neringos, Panevėžio r., Plungės r., Rietavo, Rokiškio r., ir Visagino). Šioms minėtoms savivaldybėms skirta po 4 balus iš 4 galimų (Apžvalgos 7A lentelė). Dar paminėtinos Raseinių r. (0,6 proc. mokesčio tarifas) ir Šiaulių r. (0,65 proc. mokesčio tarifas) savivaldybės. Pagal šį kriterijų nepalankiausiomis atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo plėtrai nustatytos, surinkusios po 0 (nuli) balų iš 4 galimų, yra 9 savivaldybės (Jonavos r. Jurbarko r., Kretingos r., Pagėgių, Pakruojo r., Šakių r., Šilalės r., Šilutės r., ir Tauragės r.), kurios taiko maksimalų nekilnojamojo turto mokestį (mokesčio tarifas – 3 proc.).

7A lentelė. *Nekilnojamojo turto mokesčio, taikomo 2023 m. juridinių asmenų AEI jėgainėms Lietuvos savivaldybėse, vertinimas*

Eil. Nr.	Savivaldybė	NT mokesčio tarifas		Eil. Nr.	Savivaldybė	NT mokesčio tarifas	
		proc.	balai			proc.	balai
		<i>Maks. balų skaičius</i>				<i>Maks. balų skaičius</i>	
			4				4
1	Alytaus m.	0,50	4,00	31	Elektrėnų ▲ 6	1,00	3,50
2	Kalvarijos ▲ 1	0,50	4,00	32	Ignalinos r. ▲ 6	1,00	3,50
3	Neringos ▲ 1	0,50	4,00	33	Kauno m. ▲ 6	1,00	3,50
4	Panevėžio r. ▲ 1	0,50	4,00	34	Kazlų Rūdos ▲ 6	1,00	3,50
5	Plungės r. ▲ 1	0,50	4,00	35	Kėdainių r. ▲ 6	1,00	3,50
6	Rietavo ▲ 1	0,50	4,00	36	Klaipėdos m. ▼ 13	1,00	3,50
7	Rokiškio r. ▲ 1	0,50	4,00	37	Kupiškio r. ▲ 5	1,00	3,50
8	Visagino ▲ 2	0,50	4,00	38	Lazdijų r. ▲ 5	1,00	3,50
9	Raseinių r. ▲ 2	0,60	3,50	39	Marijampolės ▲ 5	1,00	3,50
10	Šiaulių r. ▲ 2	0,65	3,50	40	Pasvalio r. ▲ 6	1,00	3,50
11	Birštono ▲ 8	0,70	3,50	41	Skuodo r. ▲ 6	1,00	3,50
12	Druskininkų ▲ 1	0,70	3,50	42	Ukmergės r. ▼ 9	1,00	3,50
13	Kauno r. ▲ 1	0,70	3,50	43	Utenos r. ▲ 5	1,00	3,50
14	Šiaulių m. ▲ 1	0,70	3,50	44	Vilniaus m. ▲ 5	1,00	3,50

Eil. Nr.	Savivaldybė	NT mokesčio tarifas		Eil. Nr.	Savivaldybė	NT mokesčio tarifas	
		proc.	balai			proc.	balai
		<i>Maks. balų skaičius</i>				<i>Maks. balų skaičius</i>	
			4				4
15	Trakų r. ▲1	0,70	3,50	45	Klaipėdos r. ▲5	1,10	3,00
16	Varėnos r. ▲1	0,70	3,50	46	Telšių r. ▼37	1,33	2,67
17	Zarasų r. ▲1	0,70	3,50	47	Kaišiadorių r. ▼25	2,00	2,50
18	Molėtų r. ▲3	0,75	3,50	48	Mažeikių r. ▲3	2,00	2,50
19	Radviliškio r. ▲1	0,75	3,50	49	Palangos m. ▲3	2,00	2,50
20	Panevėžio m. ▲4	0,80	3,50	50	Kelmės r. ▲4	1,47	2,33
21	Prienų r. ▲4	0,80	3,50	51	Akmenės r. ▲8	1,67	2,33
22	Vilkaviškio r. ▲5	0,80	3,50	52	Jonavos r. ▼50	3,00	0,00
23	Vilniaus r. ▲5	0,80	3,50	53	Jurbarko r.	3,00	0,00
24	Joniškio r. ▲5	0,90	3,50	54	Kretingos r. ▲6	3,00	0,00
25	Šalčininkų r. ▲5	0,90	3,50	55	Pagėgių	3,00	0,00
26	Širvintų r. ▲5	0,90	3,50	56	Pakruojo r. ▼11	3,00	0,00
27	Švenčionių r. ▲5	0,90	3,50	57	Šakių r. ▼31	3,00	0,00
28	Alytaus r. ▲6	1,00	3,50	58	Šilalės r. ▼2	3,00	0,00
29	Anykščių r. ▲6	1,00	3,50	59	Šilutės r. ▼2	3,00	0,00
30	Biržų r. ▲6	1,00	3,50	60	Tauragės r. ▼2	3,00	0,00

Kai kurioms savivaldybėms 2023 m. pakeitus minėtą mokestį (apie tai – toliau), įvyko savivaldybių eiliškumo pokyčiai (net ir tų, kurios šio mokesčio nekeitė), palyginti su 2022 m. eile (Apžvalgos 7A lentelė). Dėl minėtos priežasties 47 savivaldybių vieta eilėje pakilo (per 1–8 pozicijas), trejų (Alytaus m., Jurbarko r. ir Pagėgių) liko ankstesnėje vietoje, o likusios (10 sav.) – užėmė žemesnę vietą (nuo 2 iki 50 (Jonavos r. sav.) pozicijų), nei 2022 m.

Lietuvos savivaldybės buvo suskirstytos į grupes pagal gautus balus už nekilnojamojo turto mokesčio 2023 m. taikymą juridinių asmenų AEI jėgainėms (Apžvalgos 5 pav.).

5 pav. Lietuvos savivaldybių pasiskirstymas pagal gautus balus už nekilnojamojo turto mokesčio taikymą 2023 m. juridinių asmenų AEI jėgainėms

Daugeliu atvejų savivaldybės (36 sav.) taiko nuo 0,5 iki 1,0 proc. nekilnojamojo turto mokesčio tarifą juridinių asmenų AEI jėgainėms, todėl joms skirta po 3,5 balo. Taip pat reikšmingą dalį sudaro

9 savivaldybių grupė, surinkusi po 0 (nulį) balų iš 4 galimų (taiko 3 proc. mokesčio tarifą), ir 8 savivaldybių grupė, surinkusi po 4 balus ir šiek pat galimų (taiko 0,5 proc. mokesčio tarifą AEI jėgainėms).

Apžvalgos 7B lentelėje pateiktas nekilnojamojo turto mokesčio, taikomo juridinių asmenų AEI jėgainėms, pokytis (procentiniais punktais) 2023 m., palyginti su 2022 m.

7B lentelė. Nekilnojamojo turto mokesčio, taikomo 2023 m. juridinių asmenų AEI jėgainėms Lietuvos savivaldybėse, skirtumai, palyginti su 2022 m.

Eil. Nr.	Savivaldybė	NT mokesčio tarifas			Eil. Nr.	Savivaldybė	NT mokesčio tarifas		
		2023 m., proc.	2022 m., proc.	pokytis, proc. p. ¹⁰			2023 m., proc.	2022 m., proc.	pokytis, proc. p.
1	Jonavos r.	3,00	0,50	2,50	31	Molėtų r.	0,75	0,75	0,00
2	Šakių r.	3,00	0,80	2,20	32	Panevėžio m.	0,80	0,80	0,00
3	Pakruojo r.	3,00	1,00	2,00	33	Pasvalio r.	1,00	1,00	0,00
4	Kaišiadorių r.	2,00	0,80	1,20	34	Prienų r.	0,80	0,80	0,00
5	Telšių r.	1,33	0,50	0,83	35	Radviliškio r.	0,75	0,75	0,00
6	Klaipėdos m.	1,00	0,80	0,20	36	Raseinių r.	0,60	0,60	0,00
7	Ukmergės r.	1,00	0,90	0,10	37	Skuodo r.	1,00	1,00	0,00
8	Alytaus m.	0,50	0,50	0,00	38	Šalčininkų r.	0,90	0,90	0,00
9	Kalvarijos	0,50	0,50	0,00	39	Šiaulių m.	0,70	0,70	0,00
10	Neringos	0,50	0,50	0,00	40	Šiaulių r.	0,65	0,65	0,00
11	Panevėžio r.	0,50	0,50	0,00	41	Širvintų r.	0,90	0,90	0,00
12	Plungės r.	0,50	0,50	0,00	42	Švenčionių r.	0,90	0,90	0,00
13	Rietavo	0,50	0,50	0,00	43	Trakų r.	0,70	0,70	0,00
14	Rokiškio r.	0,50	0,50	0,00	44	Utenos r.	1,00	1,00	0,00
15	Visagino	0,50	0,50	0,00	45	Varėnos r.	0,70	0,70	0,00
16	Alytaus r.	1,00	1,00	0,00	46	Vilkaviškio r.	0,80	0,80	0,00
17	Anykščių r.	1,00	1,00	0,00	47	Vilniaus m.	1,00	1,00	0,00
18	Birštono	0,70	0,70	0,00	48	Vilniaus r.	0,80	0,80	0,00
19	Biržų r.	1,00	1,00	0,00	49	Zarasų r.	0,70	0,70	0,00
20	Druskininkų	0,70	0,70	0,00	50	Klaipėdos r.	1,10	1,10	0,00
21	Elektrėnų	1,00	1,00	0,00	51	Mažeikių r.	2,00	2,00	0,00
22	Ignalinos r.	1,00	1,00	0,00	52	Palangos m.	2,00	2,00	0,00
23	Joniškio r.	0,90	0,90	0,00	53	Jurbarko r.	3,00	3,00	0,00
24	Kauno m.	1,00	1,00	0,00	54	Kretingos r.	3,00	3,00	0,00
25	Kauno r.	0,70	0,70	0,00	55	Pagėgių	3,00	3,00	0,00
26	Kazlų Rūdos	1,00	1,00	0,00	56	Šilalės r.	3,00	3,00	0,00
27	Kėdainių r.	1,00	1,00	0,00	57	Šilutės r.	3,00	3,00	0,00
28	Kupiškio r.	1,00	1,00	0,00	58	Tauragės r.	3,00	3,00	0,00
29	Lazdijų r.	1,00	1,00	0,00	59	Akmenės r.	1,67	3,00	-1,33
30	Marijampolės	1,00	1,00	0,00	60	Kelmės r.	1,47	3,00	-1,53

Įvertinus nekilnojamojo turto mokesčio, taikomo juridinių asmenų AEI jėgainėms, pokytį (proc. p.) 2023 m. pabaigoje, palyginti su 2022 m., daugeliu atvejų (51 sav.) jis nustatytas nepakitęs. Nekilnojamojo turto mokesčio tarifas padidintas Jonavos r. (2,50 proc. p.), Šakių r. (2,20 proc. p.), Pakruojo r. (2,00 proc. p.), Kaišiadorių r. (1,20 proc. p.), Telšių r. (0,83 proc. p.), Klaipėdos m. (0,20 proc. p.) ir Ukmergės r. (0,10 proc. p.) savivaldybėse, – kaip ir nurodyta Apžvalgos 7B lentelėje. 2023 m. nekilnojamojo turto mokesčio tarifas juridinių asmenų AEI jėgainėms, palyginti su 2022 m., sumažintas Akmenės r. sav. (1,33 proc. p.) ir Kelmės r. sav. (1,53 proc. p.).

¹⁰čia ir toliau – procentinis punktas

7. Savivaldybių vertinimas pagal kriterijų „Renovuotų daugiabučių dalis“

Lietuvos savivaldybėse renovuotų daugiabučių gyvenamųjų namų dalis, palyginti su visais iki 1991 m. savivaldybėse pastatytais daugiabučiais gyvenamaisiais namais, įvertinta 2013–2023 m. laikotarpiu, vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros kaupiamais duomenimis ir Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registre įregistruotų statinių apskaitos duomenimis 2018 m. sausio 1 d. apie iki 1991 m. pastatytus daugiabučius gyvenamuosius namus.

Maksimalus balų skaičius pagal šį kriterijų – 20.

Vertinant daugiabučių gyvenamųjų namų renovaciją Lietuvos savivaldybėse 2013–2023 m. laikotarpiu (Apžvalgos 8A lentelė), paaiškėjo, kad daugiausia renovuotų namų, kaip ir ankstesnio vertinimo metu, yra Birštono (64,18 proc.), Druskininkų (50,88 proc.), Palangos m. (44,93 proc.) ir Ignalinos r. (36,81 proc.) savivaldybėse. Didesne pasiekta pažanga dar paminėtinos Jonavos r. (30,56 proc.), Molėtų r. (28,63 proc.) ir Prienų r. (27,73 proc.) savivaldybės. Pagėgių savivaldybėje, kaip ankstesnių vertinimų metu, taip ir 2023 metais, nebuvo renovuotų daugiabučių gyvenamųjų namų.

8A lentelė. Daugiabučių gyvenamųjų namų renovavimo veikla Lietuvos savivaldybėse 2013–2023 m. laikotarpiu

Eil. Nr.	Savivaldybė	Renovuotų daugiabučių dalis		Eil. Nr.	Savivaldybė	Renovuotų daugiabučių dalis	
		proc.	balais			proc.	balais
		<i>Maks. balų skaičius</i>	20			<i>Maks. balų skaičius</i>	20
1	Birštono	64,18	14,0	31	Alytaus r. ▲ 1	12,30	2,5
2	Druskininkų	50,88	10,0	32	Panevėžio r. ▼ 4	12,14	2,5
3	Palangos m.	44,93	9,0	33	Raseinių r. ▼ 2	11,08	2,5
4	Ignalinos r.	36,81	8,5	34	Švenčionių r. ▼ 1	11,06	2,5
5	Jonavos r. ▲ 1	30,56	7,0	35	Mažeikių r. ▲ 1	10,68	2,5
6	Molėtų r. ▼ 1	28,63	5,5	36	Vilkaviškio r. ▼ 1	9,58	1,0
7	Prienų r.	27,73	5,5	37	Kelmės r.	9,41	1,0
8	Kupiškio r. ▲ 1	25,54	5,5	38	Kretingos r. ▲ 1	8,78	1,0
9	Biržų r. ▼ 1	25,40	5,5	39	Jurbarko r. ▼ 1	8,59	1,0
10	Plungės r.	23,84	5,0	40	Šalčininkų r. ▲ 2	8,52	1,0
11	Zarasų r. ▲ 1	22,84	5,0	41	Kėdainių r.	8,27	1,0
12	Šilalės r. ▲ 1	21,50	5,0	42	Skuodo r. ▲ 5	7,93	1,0
13	Varėnos r. ▼ 2	21,43	5,0	43	Rietavo ▼ 3	7,83	1,0
14	Anykščių r.	20,06	5,0	44	Šakių r. ▼ 1	7,07	1,0
15	Akmenės r.	18,48	4,0	45	Šiaulių m. ▼ 1	6,38	1,0
16	Alytaus m.	17,98	4,0	46	Šiaulių r. ▼ 1	6,37	1,0
17	Lazdijų r.	16,24	4,0	47	Kauno m. ▼ 1	6,16	1,0
18	Trakų r. ▲ 2	16,10	4,0	48	Kaišiadorių r. ▲ 3	5,42	1,0
19	Utenos r. ▲ 3	16,06	4,0	49	Klaipėdos r. ▼ 1	5,18	1,0
20	Telšių r. ▼ 2	15,80	4,0	50	Vilniaus m. ▼ 1	5,16	1,0
21	Tauragės r. ▼ 2	15,67	4,0	51	Šilutės r. ▼ 1	5,13	1,0
22	Panevėžio m. ▼ 1	15,42	4,0	52	Rokiškio r.	4,72	0,5
23	Pakruojo r.	15,38	4,0	53	Radviliškio r. ▲ 1	4,15	0,5
24	Ukmergės r. ▲ 3	15,26	4,0	54	Kalvarijos ▼ 1	3,68	0,5
25	Marijampolės ▼ 1	14,76	2,5	55	Pasvalio r.	2,58	0,5

Eil. Nr.	Savivaldybė	Renovuotų daugiabučių dalis		Eil. Nr.	Savivaldybė	Renovuotų daugiabučių dalis	
		proc.	balais			proc.	balais
		<i>Maks. balų skaičius</i>	20			<i>Maks. balų skaičius</i>	20
26	Elektrėnų ▲4	13,82	2,5	56	Vilniaus r. ▲1	2,55	0,5
27	Joniškio r. ▼1	13,73	2,5	57	Kazlų Rūdos ▼1	2,33	0,5
28	Kauno r. ▼3	13,44	2,5	58	Visagino	1,68	0,5
29	Širvintų r. ▲5	13,37	2,5	59	Neringos	0,86	0,5
30	Klaipėdos m. ▼1	12,41	2,5	60	Pagėgių	0,00	0,0

Iš 17 savivaldybių didžiausi teigiami eiliškumo pokyčiai (Apžvalgos 8A lentelė) įvyko Širvintų r. ir Skuodo r. (per 5 pozicijas pakilo šių sav. vieta 2023 m., palyginti su 2022 m.) savivaldybėse, taip pat Elektrėnų (per 4 pozicijas pakilo šios sav. vieta 2023 m., palyginti su 2022 m.). 18 savivaldybių 2023 m., palyginti su 2022 m., eiliškumas nesikeitė, o 25 savivaldybės nukrito per keletą pozicijų (nuo 1 iki 4 pozicijų).

Lietuvos savivaldybės suskirstytos į grupes pagal gautus balus už daugiabučių gyvenamųjų namų renovavimo veiklą 2013–2023 m. laikotarpiu (Apžvalgos 6 pav.).

6 pav. Lietuvos savivaldybių pasiskirstymas pagal gautus balus už daugiabučių gyvenamųjų namų renovavimo veiklą 2013–2023 m. laikotarpiu

2013–2023 metų laikotarpiu vyrauja savivaldybės, iš 20 galimų balų surinkusios po 1 balą (kai renovuota nuo 5 iki 10 proc. daugiabučių gyvenamųjų namų) (16 sav.), po 2,5 balo (kai renovuota nuo 10 iki 15 proc. daugiabučių gyvenamųjų namų) (11 sav.) ir po 4 balus (kai renovuota nuo 15 iki 20 proc. daugiabučių gyvenamųjų namų) (10 sav.).

Siekiant palyginti daugiabučių gyvenamųjų namų renovacijos pokyčius (skirtumus) Lietuvos savivaldybėse 2022–2023 m. laikotarpiu, parengta Apžvalgos 8B lentelė. Santykinai daugiausia renovuotų 2023 m. namų buvo Palangos m. savivaldybėje (skirtumas sudaro 4,35 procentinio punkto, 12 namų), Širvintų r. (atitinkamai 3,49 proc. p., 6 namai) ir Ukmergės r. (atitinkamai 2,87 proc. p., 16 namų) savivaldybėse (žr. Apžvalgos 7B lentelę).

8B lentelė. Daugiabučių gyvenamųjų namų renovavimo veiklos skirtumai Lietuvos savivaldybėse 2022–2023 m. laikotarpiu

Eil. Nr.	Savivaldybė	Renovuotų daugiabučių dalis			Eil. Nr.	Savivaldybė	Renovuotų daugiabučių dalis		
		2023 m., proc.	2022 m., proc.	pokytis, proc. p.			2023 m., proc.	2022 m., proc.	pokytis, proc. p.
1	Palangos m.	44,93	40,58	4,35	31	Joniškio r.	13,73	12,89	0,84
2	Širvintų r.	13,37	9,88	3,49	32	Varėnos r.	21,43	20,68	0,75
3	Ukmergės r.	15,26	12,39	2,87	33	Šiaulių r.	6,37	5,66	0,71
4	Zarasų r.	22,84	20,06	2,78	34	Rokiškio r.	4,72	4,11	0,62
5	Jonavos r.	30,56	28,01	2,55	35	Raseinių r.	11,08	10,50	0,58
6	Skudo r.	7,93	5,49	2,44	36	Radvilišio r.	4,15	3,58	0,57
7	Elektrėnų	13,82	11,51	2,30	37	Šakių r.	7,07	6,54	0,52
8	Kupiškio r.	25,54	23,38	2,16	38	Šilutės r.	5,13	4,60	0,52
9	Alytaus r.	12,30	10,16	2,14	39	Kauno m.	6,16	5,64	0,51
10	Utenos r.	16,06	13,99	2,07	40	Kelmės r.	9,41	8,91	0,50
11	Biržų r.	25,40	23,41	1,98	41	Panevėžio r.	12,14	11,65	0,49
12	Trakų r.	16,10	14,29	1,82	42	Kėdainių r.	8,27	7,81	0,46
13	Pakruojo r.	15,38	13,61	1,78	43	Kretingos r.	8,78	8,33	0,45
14	Plungės r.	23,84	22,19	1,64	44	Vilniaus m.	5,16	4,83	0,33
15	Mažeikių r.	10,68	9,09	1,59	45	Kauno r.	13,44	13,14	0,30
16	Šilalės r.	21,50	20,00	1,50	46	Šiaulių m.	6,38	6,08	0,30
17	Birštono	64,18	62,69	1,49	47	Vilniaus r.	2,55	2,28	0,27
18	Akmenės r.	18,48	17,01	1,47	48	Pasvalio r.	2,58	2,35	0,23
19	Anykščių r.	20,06	18,66	1,39	49	Klaipėdos r.	5,18	5,02	0,16
20	Tauragės r.	15,67	14,31	1,35	50	Ignalinos r.	36,81	36,81	0,00
21	Telšių r.	15,80	14,45	1,34	51	Molėtų r.	28,63	28,63	0,00
22	Marijampolės	14,76	13,53	1,23	52	Prienų r.	27,73	27,73	0,00
23	Panevėžio m.	15,42	14,25	1,18	53	Vilkaviškio r.	9,58	9,58	0,00
24	Šalčininkų r.	8,52	7,42	1,10	54	Jurbarko r.	8,59	8,59	0,00
25	Švenčionių r.	11,06	9,98	1,08	55	Rietavo	7,83	7,83	0,00
26	Lazdijų r.	16,24	15,23	1,02	56	Kalvarijos	3,68	3,68	0,00
27	Alytaus m.	17,98	17,00	0,99	57	Kazlų Rūdos	2,33	2,33	0,00
28	Kaišiadorių r.	5,42	4,52	0,90	58	Visagino	1,68	1,68	0,00
29	Klaipėdos m.	12,41	11,52	0,89	59	Neringos	0,86	0,86	0,00
30	Druskininkų	50,88	50,00	0,88	60	Pagėgių	0,00	0,00	0,00

Tik vienintelėje Pagėgių savivaldybėje (2022 m. – penkiose sav.) paskutiniojo vertinimo metu daugiabučių gyvenamųjų namų nebuvo renovuota (Apžvalgos 9B lentelė).

8. Savivaldybių vertinimas pagal kriterijų „Vidutinė šilumos kaina“

Kriterijui „Vidutinė šilumos kaina“ balai yra skiriami atsižvelgiant į tai, kiek savivaldybėje 2023 m. IV ketvirtyje vidutinė centralizuotai tiekiamos šilumos kaina gyventojams yra didesnė ar mažesnė už to paties laikotarpio analogišką šilumos kainą Lietuvoje (2023 m. IV ketvirtyje – 8,42 ct/kWh).

Maksimalus balų skaičius pagal šį kriterijų – 8.

Atlikto vertinimo metu (naudoti viešai skelbiami Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos ir šilumos tiekėjų duomenys) nustatyta, kad vidutinė palankiausia (mažiausia) šilumos kaina gyventojams 2023 m. IV ketv. buvo Utenos r. (5,65 ct/kWh) (gavo 8 balus iš 8 galimų), taip pat maža kaina buvo Jurbarko r. (6,28 ct/kWh), Kauno m. (6,28 ct/kWh), Kauno r. (6,28 ct/kWh) ir

Druskininkų (6,38 ct/kWh) savivaldybėse, – šios savivaldybės gavo po 7 balus iš 8 galimų (Apžvalgos 10A lentelė). Nedaug (1 balu) atsiliko nuo jų septynios savivaldybės, surinkusios po 6 balus iš 8 galimų balų.

Didžiausia šilumos kaina 2023 m. IV ketvirtyje Lietuvoje (13,14 ct/kWh) nustatyta Pagėgių savivaldybės gyventojams, todėl šiai savivaldybei skirta 0 balų.

10A lentelė. Vidutinės 2023 m. IV ketvirčio šilumos kainos vertinimas Lietuvos savivaldybėse

Eil. Nr.	Savivaldybė	Vidutinė šilumos kaina		Eil. Nr.	Savivaldybė	Vidutinė šilumos kaina	
		ct/kWh	balai			ct/kWh	balai
	<i>Maks. balų skaičius</i>		8		<i>Maks. balų skaičius</i>		8
1	Utenos r.	5,65	8	31	Elektrėnų ▲5	8,01	4
2	Jurbarko r. ▲9	6,28	7	32	Vilniaus m. ▼26	8,02	4
3	Kauno m. ▲9	6,28	7	33	Plungės r. ▲1	8,27	4
4	Kauno r. ▲9	6,28	7	34	Varėnos r. ▼6	8,31	4
5	Druskininkų ▲12	6,38	7	35	Visagino ▼10	8,64	4
6	Klaipėdos m. ▲3	6,49	6	36	Panevėžio r. ▲23	8,74	4
7	Klaipėdos r. ▲3	6,49	6	37	Raseinių r. ▼7	8,75	4
8	Šiaulių m. ▼5	6,53	6	38	Alytaus r. ▼36	8,77	4
9	Šiaulių r. ▼5	6,53	6	39	Molėtų r. ▼21	8,83	4
10	Radvilišio r. ▼2	6,66	6	40	Vilkaviškio r. ▼13	8,84	4
11	Šilalės r. ▼6	6,69	6	41	Anykščių r. ▲6	9,32	4
12	Marijampolės ▲31	6,76	6	42	Kaišiadorių r.	9,35	4
13	Širvintų r. ▲13	6,98	5	43	Palangos m. ▲7	9,36	4
14	Tauragės r.	7,01	5	44	Šalčininkų r. ▲8	9,48	3
15	Kėdainių r. ▲4	7,16	5	45	Joniškio r. ▲1	9,57	3
16	Kupiškio r. ▲4	7,16	5	46	Vilniaus r. ▲14	9,58	3
17	Panevėžio m. ▲4	7,16	5	47	Kretingos r. ▲2	9,67	3
18	Pasvalio r. ▲4	7,16	5	48	Birštono ▲6	9,70	3
19	Rokiškio r. ▲4	7,16	5	49	Kelmės r. ▼14	9,78	3
20	Zarasų r. ▲4	7,16	5	50	Švenčionių r. ▼2	9,80	3
21	Alytaus m. ▼5	7,21	5	51	Šakių r. ▼18	10,02	3
22	Mažeikių r. ▼15	7,35	5	52	Rietavo ▼1	10,20	3
23	Šilutės r. ▼8	7,53	4	53	Ignalinos r. ▼15	10,36	3
24	Akmenės r. ▲15	7,70	4	54	Kazlų Rūdos ▼17	10,41	3
25	Telšių r. ▲7	7,77	4	55	Pakruojo r. ▼26	10,87	2
26	Ukmergės r. ▲31	7,78	4	56	Lazdijų r. ▼1	11,04	2
27	Skuodo r. ▲4	7,80	4	57	Biržų r. ▼1	12,09	1
28	Jonavos r. ▲12	7,85	4	58	Neringos ▼17	12,55	1
29	Trakų r. ▲29	7,91	4	59	Kalvarijos ▼15	12,64	1
30	Prienų r. ▲15	7,93	4	60	Pagėgių ▼7	13,14	0

Įvyko 31 savivaldybės didėjantys eiliškumo pokyčiai (Apžvalgos 10A lentelė), ypač Ukmergės r. ir Marijampolės (per 31 poziciją pakilo šių savivaldybių vieta 2023 m., palyginti su 2022 m.), taip pat Trakų r. (per 29 pozicijas) ir Panevėžio r. (per 23 pozicijas) savivaldybėse. 26-ią savivaldybių vieta 2023 m., palyginti su 2022 m., nukrito per 1–36 pozicijas (labiausiai nukrito Alytaus r. (per 36 pozicijas), taip pat Pakruojo r. ir Vilniaus m. (šių sav. – per 26 pozicijas) savivaldybių). Kaišiadorių r., Tauragės r. ir Utenos r. savivaldybių eiliškumas nesikeitė.

Lietuvos savivaldybės taip pat suskirstytos į grupes pagal gautus balus už vidutinę 2023 m. IV ketvirčio šilumos kainą (Apžvalgos 6 pav.)

6 pav. Lietuvos savivaldybių pasiskirstymas pagal gautus balus už vidutinę 2023 m. IV ketvirčio šilumos kainą

Vyrauja po 4 balus (šilumos kaina už vidutinę kainą Lietuvoje mažesnė iki 1 ct/kWh arba didesnė iki 1 ct/kWh) iš 8 galimų balų gavusi 21 savivaldybė. Iš likusių dar paminėtinos 3 balų grupė, sudaryta iš 11 savivaldybių, kuriose šilumos kaina už vidutinę kainą Lietuvoje didesnė nuo 1,01 iki 2,15 ct/kWh, ir 5 balų grupė, sudaryta iš 10 savivaldybių, kuriose šilumos kaina už vidutinę kainą Lietuvoje mažesnė nuo 1,01 iki 1,50 ct/kWh. Nulį (0) balų (šilumos kaina už vidutinę kainą Lietuvoje didesnė, nei 4,46 ct/kWh) gavo Pagėgių savivaldybė už didžiausią 2023 m. IV ketvirčio šilumos kaina gyventojams – 13,14 ct/kWh).

Šio vertinimo metu taip pat įvertintas vidutinės šilumos kainos pokytis savivaldybėse 2023 m. IV ketv., palyginti su vidutine šilumos kaina, buvusia 2022 m. IV ketvirtyje (Apžvalgos 8B lentelė).

8B lentelė. Vidutinės 2023 m. IV ketv. šilumos kainos skirtumai Lietuvos savivaldybėse, palyginti su vidutine 2022 m. IV ketv. šilumos kaina

Eil. Nr.	Savivaldybė	Vidutinė šilumos kaina, ct/kWh			Eil. Nr.	Savivaldybė	Vidutinė šilumos kaina, ct/kWh		
		2023 m.	2022 m.	pokytis			2023m.	2022 m.	pokytis
1	Vilniaus r.	9,58	27,95	-18,37	31	Panevėžio m.	7,16	10,10	-2,94
2	Panevėžio r.	8,74	21,12	-12,38	32	Pasvalio r.	7,16	10,10	-2,94
3	Trakų r.	7,91	17,94	-10,03	33	Rokiškio r.	7,16	10,10	-2,94
4	Ukmergės r.	7,78	16,15	-8,36	34	Zarasų r.	7,16	10,10	-2,94
5	Marijampolės	6,76	12,54	-5,78	35	Klaipėdos m.	6,49	9,17	-2,68
6	Birštono	9,70	14,59	-4,89	36	Klaipėdos r.	6,49	9,17	-2,68
7	Prienų r.	7,93	12,66	-4,73	37	Alytaus m.	7,21	9,70	-2,49
8	Šalčininkų r.	9,48	14,13	-4,65	38	Tauragės r.	7,01	9,41	-2,40
9	Akmenės r.	7,70	11,86	-4,16	39	Varėnos r.	8,31	10,70	-2,40
10	Jonavos r.	7,85	11,97	-4,12	40	Radviliškio r.	6,66	9,04	-2,38
11	Palangos m.	9,36	13,42	-4,06	41	Raseinių r.	8,75	11,04	-2,29
12	Rietavo	10,20	13,96	-3,76	42	Šiaulių m.	6,53	8,65	-2,12
13	Elektrėnų	8,01	11,64	-3,63	43	Šiaulių r.	6,53	8,65	-2,12
14	Anykščių r.	9,32	12,93	-3,61	44	Šilutės r.	7,53	9,58	-2,05
15	Lazdijų r.	11,04	14,64	-3,60	45	Šilalės r.	6,69	8,66	-1,98

Eil. Nr.	Savivaldybė	Vidutinė šilumos kaina, ct/kWh			Eil. Nr.	Savivaldybė	Vidutinė šilumos kaina, ct/kWh		
		2023 m.	2022 m.	pokytis			2023 m.	2022 m.	pokytis
16	Kretingos r.	9,67	13,15	-3,48	46	Utenos r.	5,65	7,48	-1,83
17	Telšių r.	7,77	11,21	-3,44	47	Kelmės r.	9,78	11,56	-1,78
18	Širvintų r.	6,98	10,38	-3,39	48	Mažeikių r.	7,35	8,99	-1,64
19	Druskininkų	6,38	9,71	-3,33	49	Vilkaviškio r.	8,84	10,48	-1,64
20	Skuodo r.	7,80	11,11	-3,31	50	Visagino	8,64	10,17	-1,53
21	Švenčionių r.	9,80	12,98	-3,18	51	Ignalinos r.	10,36	11,81	-1,45
22	Plungės r.	8,27	11,38	-3,11	52	Kazlų Rūdos	10,41	11,67	-1,26
23	Joniškio r.	9,57	12,67	-3,09	53	Molėtų r.	8,83	10,05	-1,22
24	Kaišiadorių r.	9,35	12,42	-3,07	54	Šakių r.	10,02	11,23	-1,21
25	Biržų r.	12,09	15,12	-3,03	55	Pagėgių	13,14	14,25	-1,11
26	Jurbarko r.	6,28	9,22	-2,95	56	Vilniaus m.	8,02	8,71	-0,69
27	Kauno m.	6,28	9,22	-2,95	57	Pakruojo r.	10,87	10,93	-0,06
28	Kauno r.	6,28	9,22	-2,95	58	Kalvarijos	12,64	12,58	0,06
29	Kėdainių r.	7,16	10,10	-2,94	59	Neringos	12,55	12,38	0,17
30	Kupiškio r.	7,16	10,10	-2,94	60	Alytaus r.	8,77	8,36	0,41

Kaip matyti, beveik visose Lietuvos savivaldybėse 2023 m. IV ketv. vidutinės šilumos kainos buvo sumažėjusios, lyginant su analogiškėmis 2022 m. kainomis. Nustatyta, kad labiausiai minėta kaina sumažėjo Vilniaus r. savivaldybėje (beveik 3 kartus), taip pat Panevėžio r. (2,4 karto) ir Trakų r. (2,3 karto) savivaldybėse. Mažiausiai kainos kito Pakruojo r. (sumažėjo 0,06 ct/kWh) ir Kalvarijos (padidėjo 0,06 ct/kWh) savivaldybėse. Vidutinės šilumos kainos 2023 m. IV ketvirtyje buvo išaugusios tik Alytaus r. (padidėjo 0,41 ct/kWh), Neringos (padidėjo 0,17 ct/kWh) ir, kaip minėta, Kalvarijos (padidėjo 0,06 ct/kWh) savivaldybėse.

9. Savivaldybių vertinimas pagal kriterijų „Dviračiu takų ilgis“

Savivaldybių gyventojams turi būti sudarytos galimybės judėti patogiai, nepriklausomai nuo to, kokį būdą pasirinks – viešuoju transportu, dviračiu, automobiliu, pėsčiomis, paspirtuku ar dar kitaip. Darnus judumas dviračiais, pėsčiomis, paspirtukais yra susijęs ir su švaresniu oru, sveikatingumu, ramesniu eismu, daugiau erdvės ir lankstumo gyventojams. Fiziškai judant kiekvieną dieną yra stiprinama sveikata ir tiesiog jaučiamasi geriau.

Vertinimo metu siekta nustatyti, kiek tūkstančiui kiekvienos savivaldybės gyventojų tenka dviračių takų ilgio.

Maksimalus balų skaičius pagal šį kriterijų – 6.

Atlikto savivaldybių vertinimo pagal kriterijų „Dviračių takų ilgis“ metu (naudoti Valstybės duomenų agentūros viešai skelbiami duomenys apie savivaldybių dviračių takų ilgius 2023 m. pradžioje) nustatyta, kad daugiausia balų (6 iš 6 galimų balų), kaip ir ankstesniais metais, 2023 m. atitenka Birštono savivaldybei, kurioje dviračių takų ilgis 1000 gyventojų siekia 5,77 km (Apžvalgos 9A lentelė). Kaip ir ankstesniais metais, 3,5 balo (3,07 km) atiteko Druskininkų savivaldybei. Neringos ir Rietavo savivaldybės ir šio vertinimo metu gavo po 3 balus (atitinkamai 2,88 ir 2,73 km dviračių takų tenka tų savivaldybių gyventojams).

9A lentelė. Dviračių takų ilgio 2023 m. (tūkstančiui savivaldybės gyventojų) vertinimas Lietuvos savivaldybėse

Eil. Nr.	Savivaldybė	Dviračių takų ilgis, km, 1000 gyventojų		Eil. Nr.	Savivaldybė	Dviračių takų ilgis, km, 1000 gyventojų	
		km	balai			km	balai
	<i>Maks. balų skaičius</i>		6		<i>Maks. balų skaičius</i>		6
1	Birštono	5,774	6,0	31	Pagėgių	0,473	0,5
2	Druskininkų	3,073	3,5	32	Skuodo r.	0,449	0,5
3	Neringos	2,876	3,0	33	Ignalinos r. ▲ 4	0,448	0,5
4	Rietavo	2,730	3,0	34	Kauno m. ▲ 1	0,413	0,5
5	Joniškio r.	2,312	2,5	35	Trakų r. ▼ 2	0,413	0,5
6	Jonavos r. ▲ 1	2,125	2,5	36	Zarasų r. ▼ 2	0,412	0,5
7	Kelmės r. ▼ 1	2,068	2,5	37	Utenos r. ▲ 2	0,385	0,5
8	Klaipėdos r.	1,558	2,0	38	Širvintų r. ▼ 2	0,381	0,5
9	Prienų r.	1,064	1,5	39	Biržų r. ▼ 1	0,370	0,5
10	Plungės r. ▲ 3	1,047	1,5	40	Kalvarijos	0,335	0,5
11	Panevėžio m. ▼ 1	1,026	1,5	41	Ukmergės r. ▲ 10	0,332	0,5
12	Jurbarko r. ▼ 1	1,020	1,5	42	Vilniaus m.	0,321	0,5
13	Šakių r. ▼ 1	0,996	1,0	43	Radviliškio r. ▼ 2	0,305	0,5
14	Šiaulių m. ▲ 1	0,899	1,0	44	Lazdijų r. ▼ 1	0,285	0,5
15	Anykščių r. ▼ 1	0,882	1,0	45	Kaišiadorių r. ▲ 15	0,263	0,5
16	Varėnos r. ▲ 11	0,861	1,0	46	Panevėžio r. ▼ 2	0,235	0,5
17	Tauragės r. ▼ 1	0,802	1,0	47	Kretingos r. ▼ 2	0,219	0,5
18	Akmenės r. ▼ 1	0,797	1,0	48	Marijampolės ▲ 1	0,207	0,5
19	Palangos m. ▲ 1	0,796	1,0	49	Šalčininkų r. ▼ 3	0,206	0,5
20	Kauno r. ▼ 2	0,767	1,0	50	Kupiškio r. ▼ 2	0,206	0,5
21	Alytaus m.	0,743	1,0	51	Telšių r. ▼ 4	0,203	0,5
22	Visagino ▼ 3	0,731	1,0	52	Pakruojo r. ▼ 2	0,193	0,5
23	Mažeikių r.	0,715	1,0	53	Vilniaus r. ▲ 4	0,169	0,5
24	Kėdainių r. ▼ 2	0,706	1,0	54	Švenčionių r. ▼ 2	0,149	0,5
25	Elektrėnų ▼ 1	0,643	1,0	55	Šiaulių r. ▼ 2	0,143	0,5
26	Šilalės r.	0,626	1,0	56	Raseinių r. ▼ 1	0,142	0,5
27	Klaipėdos m. ▼ 2	0,621	1,0	57	Alytaus r. ▼ 3	0,131	0,5
28	Kazlų Rūdos	0,541	1,0	58	Rokiškio r. ▼ 2	0,130	0,5
29	Molėtų r.	0,539	1,0	59	Vilkaviškio r. ▼ 1	0,119	0,5
30	Šilutės r.	0,474	0,5	60	Pasvalio r. ▼ 1	0,027	0,5

Teigiami pokyčiai (Apžvalgos 9A lentelė) įvyko 12 savivaldybių, iš jų didžiausi – Kaišiadorių r.¹¹ (per 15 pozicijų pakilo šios savivaldybės vieta 2023 m., palyginti su 2022 m.), Varėnos r. (per 11 pozicijų) ir Ukmergės r. (per 10 pozicijų) savivaldybėse.

Lietuvos 31 savivaldybės vietos 2023 m., palyginti su 2022 m., nukrito per keletą (nuo 1 iki 4) pozicijų. Septyniolikoje (17) savivaldybių eiliškumas 2023 m. nepakito, - liko toks pat, kaip buvo 2022 m.

Šio vertinimo metu Lietuvos savivaldybės taip pat buvo suskirstytos į grupes pagal gautus balus už dviračių takų ilgį 2023 m., kuris tenka tūkstančiui konkrečios savivaldybės gyventojų (Apžvalgos 7 pav.).

¹¹ankstesniais metais nebuvo duomenų apie dviračių takų ilgius šioje savivaldybėje

7 pav. Lietuvos savivaldybių pasiskirstymas pagal gautus balus už dviračių takų ilgį 2023 m., kuris tenka tūkstančiui savivaldybės gyventojų

Didžiausią savivaldybių grupę (31 sav.) sudaro po 0,5 balo (tūkstančiui gyventojų tenka iki 0,5 km dviračių takų ilgio) iš 6 galimų balų gavusios savivaldybės. Taip pat didelę grupę sudaro 17 savivaldybių, gavusios po 1 balą (tūkstančiui gyventojų tenka 0,5–1,0 km dviračių takų ilgio).

9B lentelė. Dviračių takų ilgio 2023 m. skirtumai Lietuvos savivaldybėse, palyginti su 2022 m.

Eil. Nr.	Savivaldybė	Dviračių takų ilgis, km, 1000 gyventojų			Eil. Nr.	Savivaldybė	Dviračių takų ilgis, km, 1000 gyventojų		
		2023 m.	2022 m.	pokytis			2023 m.	2022 m.	pokytis
1	Klaipėdos r.	1,558	1,074	0,484	31	Širvintų r.	0,381	0,377	0,003
2	Varėnos r.	0,861	0,549	0,312	32	Kalvarijos	0,335	0,332	0,003
3	Kaišiadorių r.	0,263	0,000	0,263	33	Joniškio r.	2,312	2,309	0,003
4	Ukmergės r.	0,332	0,159	0,172	34	Zarasų r.	0,412	0,409	0,003
5	Jonavos r.	2,125	1,979	0,146	35	Biržų r.	0,370	0,368	0,002
6	Plungės r.	1,047	0,945	0,102	36	Lazdijų r.	0,285	0,283	0,002
7	Šiaulių m.	0,899	0,804	0,095	37	Švenčionių r.	0,149	0,148	0,001
8	Ignalinos r.	0,448	0,372	0,077	38	Tauragės r.	0,802	0,801	0,001
9	Palangos m.	0,796	0,727	0,068	39	Rokiškio r.	0,130	0,128	0,001
10	Vilniaus r.	0,169	0,112	0,058	40	Panevėžio r.	0,235	0,234	0,001
11	Birštono	5,774	5,717	0,057	41	Kretingos r.	0,219	0,218	0,001
12	Vilkaviškio r.	0,119	0,075	0,044	42	Pakruojo r.	0,193	0,192	0,001
13	Šilalės r.	0,626	0,590	0,037	43	Kazlų Rūdos	0,541	0,541	0,001
14	Kauno r.	0,767	0,731	0,036	44	Skuodo r.	0,449	0,448	0,001
15	Prienų r.	1,064	1,033	0,031	45	Visagino	0,731	0,731	0,001
16	Utenos r.	0,385	0,355	0,030	46	Alytaus r.	0,131	0,131	0,000
17	Kauno m.	0,413	0,388	0,025	47	Kupiškio r.	0,206	0,206	0,000
18	Vilniaus m.	0,321	0,297	0,023	48	Pasvalio r.	0,027	0,027	0,000
19	Anykščių r.	0,882	0,859	0,023	49	Šiaulių r.	0,143	0,143	0,000
20	Jurbarko r.	1,020	1,000	0,020	50	Pagėgių	0,473	0,474	-0,001
21	Kelmės r.	2,068	2,049	0,019	51	Akmenės r.	0,797	0,799	-0,002
22	Mažeikių r.	0,715	0,698	0,017	52	Panevėžio m.	1,026	1,028	-0,002

Eil. Nr.	Savivaldybė	Dviračių takų ilgis 1000 gyventojų, km			Eil. Nr.	Savivaldybė	Dviračių takų ilgis 1000 gyventojų, km		
		2023 m.	2022 m.	pokytis			2023 m.	2022 m.	pokytis
23	Alytaus m.	0,743	0,727	0,017	53	Šalčininkų r.	0,206	0,209	-0,003
24	Druskininkų	3,073	3,058	0,015	54	Šilutės r.	0,474	0,476	-0,003
25	Marijampolės	0,207	0,193	0,014	55	Radviliškio r.	0,305	0,308	-0,003
26	Raseinių r.	0,142	0,128	0,014	56	Telšių r.	0,203	0,209	-0,005
27	Rietavo	2,730	2,721	0,008	57	Trakų r.	0,413	0,420	-0,007
28	Kėdainių r.	0,706	0,700	0,006	58	Klaipėdos m.	0,621	0,636	-0,015
29	Molėtų r.	0,539	0,534	0,005	59	Elektrėnų	0,643	0,666	-0,023
30	Šakių r.	0,996	0,992	0,004	60	Neringos	2,876	2,975	-0,100

2023 m. didžiausi dviračių takų ilgio tūkstančiui gyventojų teigiami pokyčiai (Apžvalgos 9B lentelė) įvyko Klaipėdos r. ir Varėnos r. savivaldybėse, kuriose dviračių takų ilgis tūkstančiui jų gyventojų atitinkamai padidėjo 0,484 km (Klaipėdos r. sav.) ir 0,312 km (Varėnos r. sav.). Iš viso šie teigiami pokyčiai nustatyti 45 Lietuvos savivaldybėse. Keturiuose savivaldybėse (Alytaus r., Kupiškio r., Pasvalio r. ir Šiaulių r.) pokyčių 2023 m., palyginti su 2022 m., nenustatyta.

Lietuvos 11 savivaldybių dviračių takų ilgis, perskaičiuotas tūkstančiui tos savivaldybės gyventojų, sumažėjo nuo 1 iki 100 metrų. Tai galėjo lemti įvairios priežastys, kaip antai: padidėjus gyventojų skaičiui, dėl infrastruktūros pokyčių, Valstybės duomenų agentūrai patikslinus duomenis ir pan.

10. Savivaldybių vertinimas pagal kriterijų „Elektromobilių skaičius“

Elektromobilis yra motorinė transporto priemonė, kurioje sumontuota jėgos pavara, turinti bent vieną ne išorinį elektros energijos keitiklį su elektrine įkraunamąja energijos kaupimo sistema, kurią galima įkrauti iš išorės.

Savivaldybių kompetencijai priklauso siekti, kad viešajame transporte būtų naudojamos transporto priemonės, naudojančios atsinaujinančių išteklių energiją, elektromobiliai ir hibridinės transporto priemonės. Taip pat savivaldybės turi skatinti naudoti viešojo transporto sektoriuje, saugomose teritorijose transporto priemones, naudojančias atsinaujinančių išteklių energiją, vandenilį, elektromobilius ir hibridines transporto priemones.¹²

2023 metų gruodžio 31 d. VĮ "REGITRA" duomenimis Lietuvos savivaldybėse buvo įregistruota per 12 tūkst. vnt. (2022 m. pabaigoje – per 8 tūkst. vnt.) M ir N kategorijos elektromobilių.

Maksimalus balų skaičius pagal šį kriterijų – 5.

Vertinimo metu paaiškėjo (Apžvalgos 10A lentelė), kad pagal elektromobilių skaičių 2023 m., tenkantį tūkstančiui gyventojų, pagal skirtus balus, pirmoje vietoje, kaip ir ankstesniais metais, yra Neringos sav., surinkusi 5 balus iš 5 galimų. Šioje savivaldybėje tūkstančiui gyventojų tenka per 38 (t. y. 38,6) elektromobilius (2022 m. teko per 26 elektromobilius). 5 balus dar gavo Vilniaus m. sav., kurioje tūkstančiui savivaldybės gyventojų tenka 9,4 elektromobilio (2022 m. – 6,6 elektromobilio). Palangos m. savivaldybėje tūkstančiui savivaldybės gyventojų tenka 7,6 elektromobilio, todėl skirti 4 balai, o Vilniaus r., Kauno r. ir Klaipėdos r. savivaldybėms – po 3,5 balo už, atitinkamai, 6,7, 6,6 ir 6,2 automobilio tūkstančiui tų savivaldybių gyventojų (Apžvalgos 10A lentelė). Kitose savivaldybėse elektromobilių tūkstančiui gyventojų tenka mažiau. Mažiausiai elektromobilių tūkstančiui savivaldybės gyventojų 2023 m. tenka Kalvarijos sav. – 0,3 elektromobilio; skirta 0,5 balo iš 5 galimų. 2022 m. Kalvarijos sav. tūkstančiui gyventojų teko 0,2 elektromobilio.

¹²Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas

10A lentelė. *Elektromobilių skaičiaus 2022 m. (tūkstančiui savivaldybės gyventojų) vertinimas Lietuvos savivaldybėse*

Eil. Nr.	Savivaldybė	Elektromobilių skaičius 1000 gyventojų		Eil. Nr.	Savivaldybė	Elektromobilių skaičius 1000 gyventojų	
		vnt.	balai			vnt.	balai
		<i>Maks. balų skaičius</i>				<i>Maks. balų skaičius</i>	
			5				5
1	Neringos	38,581	5,0	31	Rietavo ▲11	1,379	1,0
2	Vilniaus m.	9,416	5,0	32	Jurbarko r. ▼10	1,378	1,0
3	Palangos m.	7,562	4,0	33	Šilutės r. ▼10	1,346	1,0
4	Vilniaus r. ▲1	6,733	3,5	34	Prienų r. ▼8	1,330	1,0
5	Kauno r. ▲1	6,568	3,5	35	Anykščių r. ▲2	1,329	1,0
6	Klaipėdos r. ▲1	6,218	3,5	36	Utenos r. ▲2	1,327	1,0
7	Kauno m. ▲1	5,869	3,0	37	Kėdainių r. ▼3	1,300	1,0
8	Birštono ▼4	5,383	3,0	38	Molėtų r. ▲13	1,257	1,0
9	Trakų r.	4,572	2,5	39	Pakruojo r. ▼9	1,212	1,0
10	Klaipėdos m.	3,666	2,0	40	Telšių r. ▼4	1,195	1,0
11	Tauragės r.	2,771	1,5	41	Šilalės r. ▲11	1,122	1,0
12	Panevėžio r. ▲2	2,431	1,5	42	Šalčininkų r. ▲5	1,098	1,0
13	Elektrėnų ▲2	2,401	1,5	43	Švenčionių r. ▼4	1,085	1,0
14	Šiaulių m. ▼1	2,343	1,5	44	Marijampolės ▼9	1,083	1,0
15	Alytaus r. ▼3	2,223	1,5	45	Rokiškio r. ▼2	1,081	1,0
16	Panevėžio m.	2,091	1,5	46	Varėnos r. ▲2	0,984	0,5
17	Šiaulių r.	2,003	1,5	47	Akmenės r. ▼3	0,932	0,5
18	Kaišiadorių r. ▲3	1,970	1,0	48	Lazdijų r. ▼2	0,911	0,5
19	Kretingos r. ▲1	1,951	1,0	49	Zarasų r. ▲1	0,892	0,5
20	Alytaus m. ▼2	1,863	1,0	50	Šakių r. ▲6	0,884	0,5
21	Širvintų r. ▲8	1,835	1,0	51	Raseinių r. ▲3	0,794	0,5
22	Plungės r. ▲2	1,739	1,0	52	Joniškio r. ▲6	0,777	0,5
23	Jonavos r. ▲9	1,685	1,0	53	Vilkaviškio r. ▼4	0,755	0,5
24	Kazlų Rūdos ▼5	1,652	1,0	54	Kupiškio r. ▼9	0,748	0,5
25	Druskininkų ▲8	1,544	1,0	55	Visagino ▼2	0,711	0,5
26	Ukmergės r. ▲1	1,526	1,0	56	Kelmės r. ▲1	0,683	0,5
27	Mažeikių r. ▼2	1,457	1,0	57	Skuodo r. ▼2	0,577	0,5
28	Pagėgių ▲13	1,391	1,0	58	Ignalinos r. ▼18	0,569	0,5
29	Biržų r. ▼1	1,383	1,0	59	Pasvalio r.	0,537	0,5
30	Radvilišio r. ▲1	1,382	1,0	60	Kalvarijos	0,304	0,5

Didžiausi teigiami eiliškumo pokyčiai, iš 27 savivaldybių (Apžvalgos 10A lentelė), įvyko Pagėgių ir Molėtų r. savivaldybėse (per 13 pozicijų pakilo šių savivaldybių vietos 2023 m., palyginti su 2022 m.), taip pat Rietavo ir Šilalės r. (per 11 pozicijų pakilo šių savivaldybių vieta 2023 m., palyginti su 2022 m.) savivaldybėse.

23 savivaldybių eiliškumas 2023 m., palyginti su 2022 m., nukrito per 1–18 pozicijų (labiausiai nukrito Ignalinos r. savivaldybės (per 18 pozicijų), taip pat Jurbarko r. ir Šilutės r. (per 10 pozicijų) savivaldybių). Dešimties savivaldybių eiliškumas 2023 m. nepakito, – liko toks pat, kaip ir 2022 m.

Lietuvos savivaldybės buvo suskirstytos į grupes pagal gautus balus už elektromobilių skaičių, kuris tenka tūkstančiui savivaldybės gyventojų, 2003 m. (Apžvalgos 8 pav.).

8 pav. Lietuvos savivaldybių pasiskirstymas pagal gautus balus už elektromobilių skaičių, kuris 2023 m. tenka tūkstančiui savivaldybės gyventojų

2023 m. didžiausią grupę (28 sav.) sudaro 1 balą (tūkstančiui gyventojų tenka nuo vieno iki dviejų elektromobilių) gavusios savivaldybės. Taip pat 2023 m. mažesnes grupes sudaro 0,5 balo (15 sav.) (tūkstančiui gyventojų tenka iki 1 elektromobilio) ir 1,5 balo (7 sav.) (tūkstančiui gyventojų tenka nuo 2 iki 3 elektromobilių) gavusios savivaldybės.

Įvertinus elektromobilių skaičiaus, tenkančio tūkstančiui savivaldybės gyventojų, pokytį (Apžvalgos 10B lentelė) 2023 m., palyginti su analogiškais 2022 m. duomenimis, nustatyta, kad labiausiai elektromobilių skaičius padidėjo Neringos (12 automobilių), Vilniaus m. (2,8 automobilio), Palangos m. (2,7 automobilio), Kauno r. (2,5) ir Klaipėdos r. (2,4 automobilio) savivaldybėse.

10B lentelė. Elektromobilių skaičiaus 2023 m. (tūkstančiui savivaldybės gyventojų) skirtumai Lietuvos savivaldybėse, palyginti su 2022 m.

Eil. Nr.	Savivaldybė	Elektromobilių skaičius 1000 gyventojų, vnt.			Eil. Nr.	Savivaldybė	Elektromobilių skaičius 1000 gyventojų, vnt.		
		2023 m.	2022 m.	pokytis			2023 m.	2022 m.	pokytis
1	Neringos	38,581	26,531	12,050	31	Radvilišio r.	1,382	0,814	0,568
2	Vilniaus m.	9,416	6,633	2,783	32	Šalčininkų r.	1,098	0,540	0,559
3	Palangos m.	7,562	4,849	2,713	33	Birštono	5,383	4,845	0,538
4	Kauno r.	6,568	4,042	2,526	34	Kėdainių r.	1,300	0,785	0,515
5	Klaipėdos r.	6,218	3,852	2,366	35	Šakių r.	0,884	0,383	0,501
6	Kauno m.	5,869	3,608	2,262	36	Biržų r.	1,383	0,887	0,496
7	Vilniaus r.	6,733	4,550	2,184	37	Joniškio r.	0,777	0,291	0,486
8	Klaipėdos m.	3,666	2,358	1,308	38	Mažeikių r.	1,457	0,989	0,468
9	Trakų r.	4,572	3,320	1,252	39	Kazlų Rūdos	1,652	1,192	0,460
10	Elektrėnų	2,401	1,222	1,179	40	Varėnos r.	0,984	0,534	0,450
11	Panevėžio r.	2,431	1,253	1,177	41	Telšių r.	1,195	0,764	0,432
12	Tauragės r.	2,771	1,676	1,095	42	Zarasų r.	0,892	0,478	0,415
13	Širvintų r.	1,835	0,876	0,959	43	Prienų r.	1,330	0,921	0,410
14	Jonavos r.	1,685	0,800	0,884	44	Rokiškio r.	1,081	0,678	0,403
15	Šiaulių m.	2,343	1,461	0,882	45	Pakruojo r.	1,212	0,823	0,388

Eil. Nr.	Savivaldybė	Elektromobilių skaičius 1000 gyventojų, vnt.			Eil. Nr.	Savivaldybė	Elektromobilių skaičius 1000 gyventojų, vnt.		
		2023 m.	2022 m.	pokytis			2023 m.	2022 m.	pokytis
16	Panevėžio m.	2,091	1,218	0,873	46	Švenčionių r.	1,085	0,717	0,368
17	Kaišiadorių r.	1,970	1,129	0,841	47	Raseinių r.	0,794	0,428	0,366
18	Šiaulių r.	2,003	1,211	0,792	48	Kelmės r.	0,683	0,318	0,364
19	Molėtų r.	1,257	0,475	0,782	49	Šilutės r.	1,346	1,015	0,331
20	Kretingos r.	1,951	1,172	0,779	50	Jurbarko r.	1,378	1,048	0,330
21	Druskininkų	1,544	0,793	0,751	51	Pasvalio r.	0,537	0,223	0,314
22	Plungės r.	1,739	0,993	0,746	52	Marijampolės	1,083	0,773	0,310
23	Pagėgių	1,391	0,697	0,694	53	Lazdijų r.	0,911	0,622	0,289
24	Rietavo	1,379	0,687	0,691	54	Akmenės r.	0,932	0,675	0,257
25	Alytaus m.	1,863	1,192	0,671	55	Visagino	0,711	0,457	0,254
26	Šilalės r.	1,122	0,468	0,654	56	Vilkaviškio r.	0,755	0,519	0,236
27	Alytaus r.	2,223	1,582	0,641	57	Skuodo r.	0,577	0,384	0,193
28	Ukmergės r.	1,526	0,913	0,613	58	Kupiškio r.	0,748	0,623	0,125
29	Utenos r.	1,327	0,721	0,607	59	Kalvarijos	0,304	0,201	0,103
30	Anykščių r.	1,329	0,749	0,580	60	Ignalinos r.	0,569	0,701	-0,132

Kitose savivaldybėse pokytis mažiau žymus. Ignalinos r. savivaldybėje nustatytas neigiamas pokytis, – 2023 m., palyginti su 2022 m., tūkstančiui gyventojų elektromobilių skaičius sumažėjo (-0,132 automobilio).

11. Savivaldybių vertinimas pagal kriterijų „Elektromobilių įkrovimo stotelių skaičius“

Alternatyviųjų degalų įstatyme nustatytas tikslas – iki 2030 metų Lietuvos Respublikoje įrengti 60 000 elektromobilių įkrovimo prieigų, iš kurių 6 000 – viešosios ir pusiau viešosios elektromobilių įkrovimo prieigos. Tuo tikslu savivaldybės privalo parengti (atnaujinti) savivaldybės teritorijoje esančiuose vietinės reikšmės keliuose iki 2030 metų numatomų įrengti viešųjų ir pusiau viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų planus, kuriuose turi būti numatytos prioritetingos vietos viešosioms ir pusiau viešosioms elektromobilių įkrovimo prieigoms įrengti. Savivaldybės teikia Susisiekimo ministerijai informaciją apie savivaldybės teritorijoje esamas ir praeitais kalendoriniais metais įrengtas naujas viešąsias ir pusiau viešąsias elektromobilių įkrovimo prieigas ir stoteles.

Maksimalus balų skaičius pagal šį kriterijų – 6.

Įvertinus Susisiekimo ministerijai savivaldybių pateiktus duomenis apie Lietuvos savivaldybių elektromobilių įkrovimo stotelių 2023 m. skaičių tų savivaldybių teritorijose (Apžvalgos 11A lentelė), paaiškėjo, kad Neringos sav. tūkstančiui gyventojų tenka beveik trys (2,876) įkrovimo stotelės, todėl skirti 6 balai (6 balai skiriami, kai 1000 savivaldybės gyventojų tenka per dvi elektromobilių įkrovimo stoteles) iš 6 galimų. Po 5 balus skirta Zarasų r. (0,892 elektromobilių įkrovimo stotelės) ir Tauragės r. (0,586) savivaldybėms.

Susisiekimo ministerijai savivaldybių teikiamais duomenimis Alytaus r., Joniškio r., Kazlų Rūdos, Pagėgių, Panevėžio r., Rietavo, Skuodo r., Šilalės r. ir Vilniaus r. savivaldybėse elektromobilių įkrovimo stotelių nėra įrengta (skirta 0 balų).

11A lentelė. *Elektromobilių įkrovimo stotelių skaičiaus 2023 m. (tūkstančiui savivaldybės gyventojų) vertinimas savivaldybėse*

Eil. Nr.	Savivaldybė	Įkrovimo stotelių skaičius 1000 gyventojų		Eil. Nr.	Savivaldybė	Įkrovimo stotelių skaičius 1000 gyventojų	
		vnt.	balai			vnt.	balai
	<i>Maks. balų skaičius</i>		6		<i>Maks. balų skaičius</i>		6
1	Neringos	2,876	6	31	Mažeikių r. ▼8	0,115	2
2	Zarasų r. ▲58	0,892	5	32	Kelmės r. ▼3	0,108	2
3	Tauragės r. ▲1	0,586	5	33	Akmenės r. ▲3	0,104	2
4	Druskininkų ▼1	0,498	4,5	34	Plungės r. ▲9	0,090	1,5
5	Birštono ▼3	0,489	4,5	35	Pasvalio r. ▲2	0,089	1,5
6	Panevėžio m. ▲7	0,420	4,5	36	Prienų r. ▼15	0,081	1,5
7	Kauno r. ▲8	0,390	4	37	Kėdainių r. ▼13	0,080	1,5
8	Anykščių r.	0,354	4	38	Kretingos r. ▼10	0,080	1,5
9	Palangos m. ▼3	0,339	4	39	Kauno m. ▼9	0,076	1,5
10	Vilniaus m. ▼5	0,317	4	40	Kaišiadorių r. ▲10	0,069	1,5
11	Visagino ▲14	0,254	3,5	41	Molėtų r. ▼9	0,060	1,5
12	Elektrėnų ▼3	0,203	3	42	Alytaus m. ▼9	0,058	1,5
13	Kalvarijos ▲38	0,203	3	43	Pakruojo r. ▼8	0,055	1,5
14	Jonavos r. ▲12	0,193	2,5	44	Biržų r. ▼6	0,045	1
15	Kupiškio r. ▼8	0,187	2,5	45	Šiaulių m. ▼6	0,037	1
16	Lazdijų r. ▲18	0,171	2,5	46	Marijampolės ▼5	0,037	1
17	Jurbarko r. ▼7	0,158	2,5	47	Šalčininkų r. ▼5	0,033	1
18	Telšių r. ▼7	0,153	2,5	48	Raseinių r. ▲7	0,033	1
19	Trakų r. ▼7	0,148	2	49	Vilkaviškio r. ▼5	0,029	1
20	Varėnos r. ▼6	0,148	2	50	Šilutės r. ▼5	0,026	1
21	Rokiškio r. ▼5	0,144	2	51	Šiaulių r. ▼5	0,025	1
22	Ignalinos r. ▼5	0,142	2	52	Alytaus r. ▼4	0,000	0
23	Širvintų r. ▲8	0,136	2	53	Joniškio r. ▼4	0,000	0
24	Švenčionių r. ▼5	0,136	2	54	Kazlų Rūdos ▼2	0,000	0
25	Klaipėdos m. ▼7	0,132	2	55	Pagėgių ▼2	0,000	0
26	Utenos r. ▼6	0,130	2	56	Panevėžio r. ▼2	0,000	0
27	Klaipėdos r. ▲20	0,127	2	57	Rietavo ▼1	0,000	0
28	Ukmergės r. ▼6	0,117	2	58	Skuodo r. ▼1	0,000	0
29	Šakių r. ▲11	0,115	2	59	Šilalės r. ▼1	0,000	0
30	Radviliškio r. ▼3	0,115	2	60	Vilniaus r. ▼1	0,000	0

Teigiami eiliškumo pokyčiai įvyko 16 savivaldybių (Apžvalgos 11A lentelė), o didžiausi – Zarasų r. (per 58 pozicijas pakilo šios savivaldybės vieta 2023 m., palyginti su 2022 m.), Kalvarijos (per 38), Klaipėdos r. (per 20) ir Lazdijų r. (per 18 pozicijų) savivaldybėse.

42 savivaldybės eiliškumas 2023 m., palyginti su 2022 m., pasikeitė į blogesnę pusę – nukrito per 1–15 pozicijų (labiausiai – Prienų r. (per 15 pozicijų), Kėdainių r. (per 13 pozicijų) ir Kretingos r. (per 10 pozicijų) savivaldybėse).

2 savivaldybių (Neringos ir Anykščių r.) eiliškumas 2023 m. nepakito,– liko toks pat, kaip ir 2022 m.

Lietuvos savivaldybės suskirstytos į grupes pagal gautus balus už elektromobilių įkrovimo stotelių skaičių, kuris tenka tūkstančiui tos savivaldybės gyventojų 2023 metais (Apžvalgos 9 pav.).

9 pav. Lietuvos savivaldybių pasiskirstymas pagal gautus balus už elektromobilių įkrovimo stotelių skaičių, kuris 2023 m. tenka tūkstančiui savivaldybės gyventojų

Didžiausią grupę sudaro 2 balus gavusios 15 savivaldybių (tūkstančiui gyventojų tenka nuo 0,1 iki 0,15 įkrovimo stotelės). Dar paminėtinos 1,5 balo (10 savivaldybių, tenka nuo 0,05 iki 0,1 įkrovimo stotelės) ir 1 balo (8 savivaldybės, tenka iki 0,05 įkrovimo stotelės) grupės. Kaip minėta, 9-se Lietuvos savivaldybėse, Susisiekimo ministerijai savivaldybių teikiamais duomenimis, elektromobilių įkrovimo stotelių nebuvo įrengta, todėl joms skirta po 0 balų.

Apžvalgos 11B lentelėje pateiktas elektromobilių įkrovimo stotelių skaičiaus (tūkstančiui savivaldybės gyventojų) pokytis (vnt.) 2023 m., palyginti su 2022 m.

11B lentelė. Elektromobilių įkrovimo stotelių skaičiaus 2023 m. (tūkstančiui savivaldybės gyventojų) skirtumai Lietuvos savivaldybėse, palyginti su 2022 m.

Eil. Nr.	Savivaldybė	Elektromobilių įkrovimo stotelių skaičius 1000 gyventojų, vnt.			Eil. Nr.	Savivaldybė	Elektromobilių įkrovimo stotelių skaičius 1000 gyventojų, vnt.		
		2023 m.	2022 m.	pokytis			2023 m.	2022 m.	pokytis
1	Neringos	2,876	0,744	2,132	31	Molėtų r.	0,060	0,059	0,001
2	Zarasų r.	0,892	0,000	0,892	32	Kretingos r.	0,080	0,080	0,000
3	Tauragės r.	0,586	0,266	0,320	33	Biržų r.	0,045	0,044	0,000
4	Panevėžio m.	0,420	0,148	0,272	34	Vilkaviškio r.	0,029	0,029	0,000
5	Kauno r.	0,390	0,145	0,245	35	Pakruojo r.	0,055	0,055	0,000
6	Kalvarijos	0,203	0,000	0,203	36	Kupiškio r.	0,187	0,187	0,000
7	Druskininkų	0,498	0,297	0,201	37	Šiaulių r.	0,025	0,025	0,000
8	Anykščių r.	0,354	0,176	0,178	38	Alytaus r.	0,000	0,000	0,000
9	Visagino	0,254	0,101	0,152	39	Joniškio r.	0,000	0,000	0,000
10	Lazdijų r.	0,171	0,057	0,114	40	Kazlų Rūdos	0,000	0,000	0,000
11	Palangos m.	0,339	0,226	0,113	41	Pagėgių	0,000	0,000	0,000
12	Klaipėdos r.	0,127	0,016	0,111	42	Panevėžio r.	0,000	0,000	0,000
13	Jonavos r.	0,193	0,097	0,096	43	Rietavo	0,000	0,000	0,000
14	Šakių r.	0,115	0,038	0,077	44	Skuodo r.	0,000	0,000	0,000
15	Vilniaus m.	0,317	0,243	0,074	45	Šitalės r.	0,000	0,000	0,000
16	Kaišiadorių r.	0,069	0,000	0,069	46	Vilniaus r.	0,000	0,000	0,000
17	Širvintų r.	0,136	0,067	0,069	47	Alytaus m.	0,058	0,058	0,000
18	Plungės r.	0,090	0,030	0,060	48	Marijampolės	0,037	0,037	0,000

Eil. Nr.	Savivaldybė	Elektromobilių įkrovimo stotelių skaičius 1000 gyventojų, vnt.			Eil. Nr.	Savivaldybė	Elektromobilių įkrovimo stotelių skaičius 1000 gyventojų, vnt.		
		2023 m.	2022 m.	pokytis			2023 m.	2022 m.	pokytis
19	Akmenės r.	0,104	0,052	0,052	49	Telšių r.	0,153	0,153	0,000
20	Pasvalio r.	0,089	0,045	0,045	50	Šilutės r.	0,026	0,026	0,000
21	Elektrėnų	0,203	0,169	0,035	51	Šalčininkų r.	0,033	0,034	0,000
22	Raseinių r.	0,033	0,000	0,033	52	Ukmergės r.	0,117	0,118	0,000
23	Kelmės r.	0,108	0,080	0,029	53	Mažeikių r.	0,115	0,116	-0,001
24	Radviliškio r.	0,115	0,087	0,028	54	Šiaulių m.	0,037	0,039	-0,002
25	Kauno m.	0,076	0,070	0,006	55	Trakų r.	0,148	0,151	-0,002
26	Birštono	0,489	0,484	0,005	56	Klaipėdos m.	0,132	0,135	-0,003
27	Ignalinos r.	0,142	0,140	0,002	57	Utenos r.	0,130	0,133	-0,003
28	Varėnos r.	0,148	0,146	0,002	58	Jurbarko r.	0,158	0,161	-0,004
29	Rokiškio r.	0,144	0,143	0,001	59	Kėdainių r.	0,080	0,109	-0,029
30	Švenčionių r.	0,136	0,134	0,001	60	Prienų r.	0,081	0,120	-0,039

Apžvalgos 11B lentelėje pateiktas elektromobilių įkrovimo stotelių skaičiaus pokytis yra nulemtas įrengus naujas elektromobilių įkrovimo stoteles arba (ir) pasikeitus gyventojų skaičiui savivaldybėse. Labiausia padaugėjo elektromobilių įkrovimo stotelių tūkstančiui savivaldybės gyventojų Neringos (2,1 stotelės) ir Zarasų r. (0,9 stotelės) savivaldybėse. 8 savivaldybėse, neskyrus reikiamo dėmesio ir pastangų, elektromobilių įkrovimo stotelių skaičius 2023 m. tūkstančiui savivaldybės gyventojų netgi sumažėjo. Labiausiai sumažėjo Prienų r. (0,04 stotelės tūkstančiui gyventojų) ir Kėdainių r. (0,03 stotelės tūkstančiui gyventojų) savivaldybėse.

21-oje savivaldybėje elektromobilių įkrovimo stotelių skaičiaus pokyčio 2023 m. palyginti su 2022 m., nenustatyta (Apžvalgos 11B lentelė).

12. Savivaldybių vertinimas pagal kriterijų „Kompensacijas šildymo ir karšto vandens išlaidoms gaunančių asmenų dalis“

Atsinaujinančių išteklių naudojimo plėtra ir energijos vartojimo efektyvumo didinimas yra vienos iš priemonių mažinti gyventojų išlaidoms už šildymą ir karštą vandenį taip mažinant kompensacijas gaunančių asmenų skaičių.

Pagal šį kriterijų balai skiriami atsižvelgiant į tai, koks yra vidutinis savivaldybės gyventojų, gaunančių kompensacijas šildymo ir karšto vandens išlaidoms, ir visų savivaldybės gyventojų skaičiaus santykis procentais. Kuo santykis mažesnis, tuo situacija savivaldybėje laikoma geresne – skiriamas didesnis balas.

Maksimalus balų skaičius pagal šį kriterijų – 4.

Vertinant kompensacijas šildymo ir karšto vandens išlaidoms gaunančių asmenų dalis Lietuvos savivaldybėse 2023 m. (Apžvalgos 13A lentelė), paaiškėjo, kad geriausia situacija, kaip ir 2022 m., buvo Klaipėdos r. savivaldybėje (2,23 proc. kompensacijas gaunančių gyventojų) (skirti 4 balai iš 4 galimų). Prie geresnių savivaldybių paminėtinos po 3,5 balo (iš 4 galimų) gavusios šios savivaldybės – Neringos, Vilniaus m., Kauno r., Klaipėdos m., Utenos r., Marijampolės ir Šilalės r. – kuriose kompensacijas išlaidoms gavo nuo 2,6 iki 4,4 proc. gyventojų.

Sudėtingiausiai situacija dėl didelio kompensacijas gaunančių asmenų skaičiaus 2023 m. buvo Pagėgių (21,74 proc. gyventojų) ir Visagino (17,01 proc. gyventojų) savivaldybėse. Šios savivaldybės gavo po 0 (nuli) balų.

Lietuvos mastu 2023 m. vidutiniškai 8,7 proc. gyventojų gavo kompensacijas šildymo ir karšto vandens išlaidoms, kai 2022 m. – atitinkamai 6,8 proc..

13A lentelė. Kompensacijas šildymo ir karšto vandens išlaidoms gaunančių asmenų dalies 2023 m. Lietuvos savivaldybėse vertinimas

Eil. Nr.	Savivaldybė	Kompensacijas šildymo ir karšto vandens išlaidoms gaunančių asmenų dalis		Eil. Nr.	Savivaldybė	Kompensacijas šildymo ir karšto vandens išlaidoms gaunančių asmenų dalis	
		proc.	balai			proc.	balai
		<i>Maks. balų skaičius</i>	4			<i>Maks. balų skaičius</i>	4
1	Klaipėdos r.	2,23	4,0	31	Joniškio r. ▲14	8,26	2,5
2	Neringos	2,59	3,5	32	Radviliškio r. ▲12	8,68	2,0
3	Vilniaus m. ▲9	3,43	3,5	33	Šakių r. ▼10	8,75	2,0
4	Kauno r.	3,52	3,5	34	Pakruojo r. ▲4	8,76	2,0
5	Klaipėdos m. ▲4	3,84	3,5	35	Vilkaviškio r. ▲4	8,958	2,0
6	Utenos r. ▲1	4,02	3,5	36	Birštono ▲19	8,961	2,0
7	Marijampolės ▲6	4,04	3,5	37	Panevėžio m. ▼13	9,20	2,0
8	Šilalės r. ▲2	4,38	3,5	38	Varėnos r. ▼12	9,42	2,0
9	Alytaus r. ▼6	4,69	3,0	39	Ignalinos r. ▲1	9,86	2,0
10	Panevėžio r. ▼5	4,76	3,0	40	Alytaus m. ▼11	10,05	2,0
11	Šalčininkų r. ▲3	5,08	3,0	41	Zarasų r. ▼4	10,36	2,0
12	Širvintų r. ▲7	5,31	3,0	42	Tauragės r. ▼7	10,50	2,0
13	Molėtų r. ▲18	5,44	3,0	43	Jonavos r. ▲7	10,66	1,5
14	Rietavo ▼3	5,69	3,0	44	Kelmės r. ▼1	10,91	1,5
15	Kretingos r. ▲2	5,93	3,0	45	Kalvarijos ▲1	10,94	1,5
16	Šiaulių r. ▼1	6,01	3,0	46	Kėdainių r. ▲6	11,39	1,5
17	Kauno m. ▼9	6,18	3,0	47	Švenčionių r. ▲1	11,57	1,5
18	Trakų r. ▲4	6,42	3,0	48	Akmenės r. ▲10	11,63	1,5
19	Elektrėnų ▲6	6,52	2,5	49	Ukmergės r. ▲7	11,68	1,5
20	Vilniaus r. ▼4	6,93	2,5	50	Kupiškio r. ▲1	12,04	1,5
21	Telšių r. ▲11	7,00	2,5	51	Pasvalio r. ▼31	12,18	1,5
22	Palangos m. ▲5	7,08	2,5	52	Anykščių r. ▲1	12,40	1,5
23	Lazdijų r. ▼5	7,18	2,5	53	Kaišiadorių r. ▼20	12,41	1,5
24	Šiaulių m. ▲6	7,37	2,5	54	Druskininkų ▲3	13,19	1,0
25	Kazlų Rūdos ▼19	7,45	2,5	55	Skuodo r. ▼13	13,44	1,0
26	Mažeikių r. ▲8	7,67	2,5	56	Rokiškio r. ▼9	14,02	1,0
27	Plungės r. ▲22	7,71	2,5	57	Jurbarko r. ▼16	14,18	1,0
28	Raseinių r.	7,73	2,5	58	Biržų r. ▲1	16,37	0,5
29	Prienų r. ▼8	8,17	2,5	59	Visagino ▲1	17,01	0,0
30	Šilutės r. ▲6	8,25	2,5	60	Pagėgių ▼6	21,74	0,0

Didžiausi teigiami eiliškumo pokyčiai iš 34 savivaldybių (Apžvalgos 13A lentelė) nustatyti Plungės r. (per 22 pozicijas pakilo šios savivaldybės vieta, palyginti su 2022 m.), Birštono (per 19 pozicijų), Molėtų r. (per 18 pozicijų) ir t. t. (žr. Apžvalgos 13A lentelę). Keturios savivaldybės (Klaipėdos r., Neringos, Raseinių r. ir Kauno r.) vietos 2023 m. nepakeitė, o 22 savivaldybės užėmė žemesnę vietą, nei 2022 m. (ypač Pasvalio r. (-31 pozicija), Kaišiadorių r. (-20 pozicijų), Kazlų Rūdos (-19 pozicijų) ir Jurbarko r. (-16 pozicijų) savivaldybės).

Taip pat Lietuvos savivaldybės suskirstytos į grupes pagal gautus balus už kompensacijas šildymo ir karšto vandens išlaidoms gaunančių asmenų dalies mažėjimą 2023 m. (Apžvalgos 11 pav.). Didžiausią savivaldybių grupę (13 sav.) sudaro po 2,5 balo iš 4 galimų balų gavusios savivaldybės. Jose kompensacijas šildymo ir karšto vandens išlaidoms gaunančių asmenų dalis siekia nuo 6,5 iki 8,5 proc.

11 pav. Lietuvos savivaldybių pasiskirstymas pagal gautus balus už kompensacijas šildymo ir karšto vandens išlaidoms gaunančių asmenų dalis 2023 m.

Kiekiu išsiskiria ir 2 balų bei 1,5 balo grupės (kiekvienoje po 11 sav.), 3 balų (10 sav.) savivaldybių grupė.

Šio vertinimo metu taip pat buvo nustatytas kompensacijas šildymo ir karšto vandens išlaidoms gaunančių asmenų dalies pokytis 2023 metais, palyginti su 2022 metais (Apžvalgos 13B lentelė).

13B lentelė. Kompensacijas šildymo ir karšto vandens išlaidoms gaunančių asmenų dalies skirtumai

Eil. Nr.	Savivaldybė	Kompensacijas šildymo ir karšto vandens išlaidoms gaunančių asmenų dalis			Eil. Nr.	Savivaldybė	Kompensacijas šildymo ir karšto vandens išlaidoms gaunančių asmenų dalis		
		2023 m., proc.	2022 m., proc.	pokytis, proc. p.			2023 m., proc.	2022 m., proc.	pokytis, proc. p.
1	Birštono	8,961	11,143	-2,18	31	Kauno r.	3,52	2,11	1,41
2	Plungės r.	7,71	9,43	-1,72	32	Druskininkų	13,19	11,70	1,49
3	Molėtų r.	5,44	6,78	-1,34	33	Šiaulių r.	6,01	4,34	1,67
4	Akmenės r.	11,63	12,44	-0,81	34	Kalvarijos	10,94	8,94	2,00
5	Visagino	17,01	17,59	-0,58	35	Ignalinos r.	9,86	7,85	2,01
6	Joniškio r.	8,26	8,80	-0,54	36	Rietavo	5,69	3,60	2,09
7	Vilniaus m.	3,43	3,80	-0,37	37	Anykščių r.	12,40	10,29	2,11
8	Radviliškio r.	8,68	8,76	-0,08	38	Švenčionių r.	11,57	9,28	2,29
9	Ukmergės r.	11,68	11,56	0,12	39	Kupiškio r.	12,04	9,73	2,30
10	Elektrėnų	6,52	6,33	0,19	40	Panevėžio r.	4,76	2,36	2,39
11	Marijampolės	4,04	3,83	0,21	41	Lazdijų r.	7,18	4,72	2,46
12	Telšių r.	7,00	6,78	0,22	42	Vilniaus r.	6,93	4,39	2,54
13	Klaipėdos m.	3,84	3,47	0,37	43	Šakių r.	8,75	6,13	2,62
14	Širvintų r.	5,31	4,86	0,46	44	Prienų r.	8,17	5,56	2,62
15	Šiaulių m.	7,37	6,76	0,60	45	Kelmės r.	10,91	8,23	2,68
16	Trakų r.	6,42	5,80	0,62	46	Alytaus r.	4,69	1,95	2,74
17	Mažeikių r.	7,67	7,00	0,67	47	Kauno m.	6,18	3,39	2,79
18	Klaipėdos r.	2,23	1,56	0,67	48	Zarasų r.	10,36	7,52	2,83
19	Palangos m.	7,08	6,38	0,70	49	Panevėžio m.	9,20	6,24	2,97

Eil. Nr.	Savivaldybė	Kompensacijas šildymo ir karšto vandens išlaidoms gaunančių asmenų dalis			Eil. Nr.	Savivaldybė	Kompensacijas šildymo ir karšto vandens išlaidoms gaunančių asmenų dalis		
		2023 m., proc.	2022 m., proc.	pokytis, proc. p.			2023 m., proc.	2022 m., proc.	pokytis, proc. p.
20	Neringos	2,59	1,79	0,81	50	Varėnos r.	9,42	6,38	3,04
21	Šilalės r.	4,38	3,50	0,87	51	Tauragės r.	10,50	7,15	3,35
22	Jonavos r.	10,66	9,71	0,95	52	Alytaus m.	10,05	6,55	3,50
23	Šilutės r.	8,25	7,24	1,01	53	Biržų r.	16,37	12,76	3,60
24	Utenos r.	4,02	2,93	1,08	54	Rokiškio r.	14,02	9,10	4,92
25	Šalčininkų r.	5,08	3,96	1,11	55	Kazlų Rūdos	7,45	2,48	4,97
26	Kėdainių r.	11,39	10,27	1,12	56	Skuodo r.	13,44	8,04	5,40
27	Raseinių r.	7,73	6,54	1,19	57	Kaišiadorių r.	12,41	6,88	5,53
28	Pakruojo r.	8,76	7,54	1,22	58	Jurbarko r.	14,18	7,90	6,27
29	Vilkaviškio r.	8,958	7,740	1,22	59	Pasvalio r.	12,18	5,33	6,85
30	Kretingos r.	5,93	4,63	1,30	60	Pagėgių	21,74	10,32	11,42

Nustatyta, kad kompensacijas šildymo ir karšto vandens išlaidoms gaunančių asmenų dalis 2023 m., palyginti su 2022 m., sumažėjo 8 savivaldybėse, labiausiai Birštono sav. (2,2 proc. p.), Plungės r. sav. (1,7 proc. p.) ir Molėtų r. sav. (1,3 proc.p.). Likusiose 52 Kompensacijas šildymo ir karšto vandens išlaidoms gaunančių asmenų dalis 2023 m. išaugo, o labiausiai – Pagėgių (padidėjo 11,4 proc. p.), Pasvalio r. (6,9 proc. p.), Jurbarko r. (6,3 proc. p.), Kaišiadorių r. (5,5 proc. p.) ir Skuodo r. (padidėjo 5,4 proc. p.) savivaldybėse.

APIBENDRINIMAS

Apibendrinant penktąjį (2023 metų) Lietuvos savivaldybių darnios energetikos plėtros vertinimą pagal savivaldybių pasiektą pažangą atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo skatinimo ir energijos vartojimo efektyvumo didinimo srityse rezultatus (Apžvalgos 13A lentelė ir 10 pav.), geriausių rezultatų pasiekusia 2023 metų lydere pripažįstama Kauno r. savivaldybė, surinkusi 62 balus iš 100 galimų (**I vieta**) (pagal 2022 m. rezultatus ši savivaldybė taip pat užėmė I vietą). **II vieta** atitenka Anykščių r. savivaldybei, surinkusiai 59,5 balo (2022 m. – XI vieta). **III vieta** 2023 m. atitenka Klaipėdos r. savivaldybei, surinkusiai 54,5 balo (2022 m. – II vieta). **IV vieta** – Šiaulių r. savivaldybei, surinkusiai 54,5 balo (2022 m. užėmė XX vietą). **V vieta** – Birštono savivaldybei, surinkusiai 52 balus (2022 m. užėmė III vietą).

13A lentelė. Apibendrinantis Lietuvos savivaldybių darnios energetikos plėtros 2023 m. vertinimas balais pagal jų pasiektą pažangą atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo skatinimo ir energijos vartojimo efektyvumo didinimo srityse

Eil. Nr.	Savivaldybė	Viso balų	Eil. Nr.	Savivaldybė	Viso balų	Eil. Nr.	Savivaldybė	Viso balų
	<i>Maks. balų skaičius</i>	100		<i>Maks. balų skaičius</i>	100		<i>Maks. balų skaičius</i>	100
1	Kauno r.	62,0	21	Vilniaus m. ▼4	45,5	41	Plungės r. ▼5	39,0
2	Anykščių r. ▲9	59,5	22	Ignalinos r. ▲7	43,5	42	Šakių r. ▼8	39,0
3	Klaipėdos r. ▼1	54,5	23	Akmenės r. ▲16	43,3	43	Vilkaviškio r. ▲3	39,0
4	Šiaulių r. ▲16	54,5	24	Kupiškio r. ▲3	43,0	44	Alytaus m. ▼18	38,0
5	Birštono ▼2	52,0	25	Trakų r. ▼1	43,0	45	Šiaulių m. ▲7	38,0
6	Jonavos r.	51,5	26	Panevėžio r. ▲5	42,5	46	Kėdainių r. ▼1	37,8

Eil. Nr.	Savivaldybė	Viso balų	Eil. Nr.	Savivaldybė	Viso balų	Eil. Nr.	Savivaldybė	Viso balų
	<i>Maks. balų skaičius</i>	100		<i>Maks. balų skaičius</i>	100		<i>Maks. balų skaičius</i>	100
7	Druskininkų ▲1	50,0	27	Šilalės r. ▼8	42,5	47	Pasvalio r. ▼5	36,5
8	Mažeikių r. ▼3	50,0	28	Varėnos r. ▲19	42,5	48	Raseinių r. ▼10	36,0
9	Elektrėnų ▼2	49,5	29	Kaišiadorių r. ▼11	42,0	49	Švenčionių r. ▲10	35,5
10	Zarasų r. ▲11	49,0	30	Radviliškio r. ▲20	42,0	50	Neringos ▼27	35,0
11	Telšių r. ▲11	48,7	31	Kauno m. ▲9	41,0	51	Joniškio r. ▲3	34,0
12	Lazdijų r. ▲4	48,5	32	Širvintų r. ▲11	41,0	52	Pakruojo r. ▼15	34,0
13	Alytaus r. ▼4	48,0	33	Kelmės r. ▲16	40,5	53	Skuodo r. ▼12	33,5
14	Palangos m. ▲1	48,0	34	Klaipėdos m. ▲10	40,5	54	Biržų r. ▼29	32,5
15	Prienų r. ▲15	47,5	35	Ukmergės r. ▲22	40,5	55	Kalvarijos ▼22	31,5
16	Tauragės r. ▼12	47,5	36	Jurbarko r. ▼4	40,0	56	Rietavo ▲4	31,0
17	Utenos r. ▼5	47,5	37	Kretingos r. ▼24	40,0	57	Kazlų Rūdos ▼2	29,5
18	Molėtų r. ▼8	47,0	38	Rokiškio r. ▲15	40,0	58	Šalčininkų r.	26,0
19	Marijampolės ▲29	46,0	39	Šilutės r. ▼25	40,0	59	Pagėgių ▼3	25,0
20	Panevėžio m. ▲8	45,5	40	Vilniaus r. ▼5	39,5	60	Visagino ▼9	24,5

Apžvalgos 13B lentelėje pateiktas apibendrinančio Lietuvos savivaldybių darnios energetikos plėtros 2023 metais pažangos įvertinimo balais pokyčių palyginimas su 2022 m.

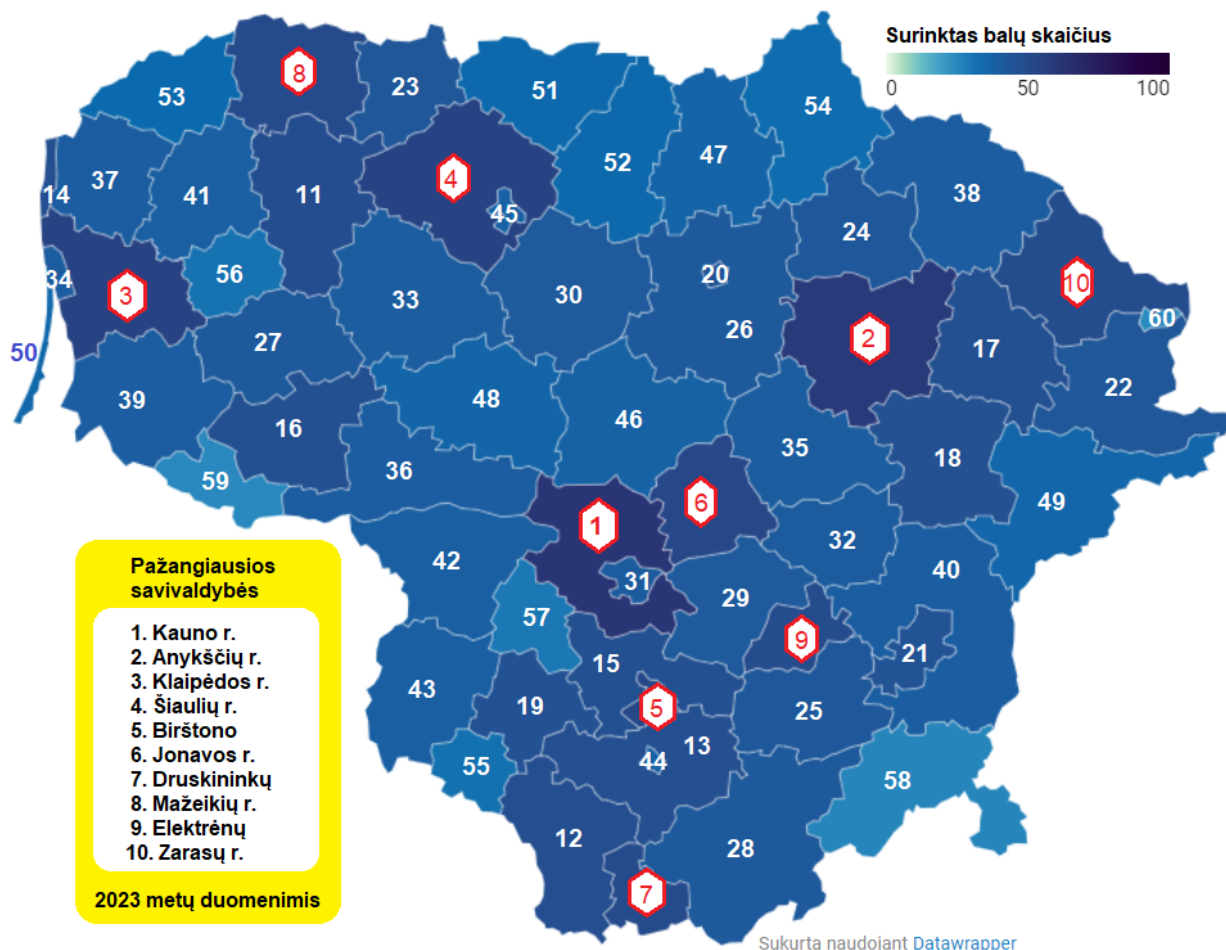
13B lentelė. Apibendrinančio Lietuvos savivaldybių darnios energetikos plėtros 2023 metais įvertinimo balais Lietuvos savivaldybėse skirtumai, palyginti su 2022 m.

Eil. Nr.	Savivaldybė	Balai			Eil. Nr.	Savivaldybė	Balai		
		2023 m.	2022 m.	pokytis			2023 m.	2022 m.	pokytis
1	Anykščių r.	59,5	42,0	17,5	31	Alytaus r.	48,0	42,5	5,5
2	Ukmergės r.	40,5	24,5	16,0	32	Vilniaus r.	39,5	34,0	5,5
3	Šiaulių r.	54,5	39,0	15,5	33	Kėdainių r.	37,8	32,5	5,3
4	Švenčionių r.	35,5	20,0	15,5	34	Molėtų r.	47,0	42,0	5,0
5	Marijampolės	46,0	31,0	15,0	35	Vilniaus m.	45,5	40,5	5,0
6	Rietavo	31,0	18,5	12,5	36	Trakų r.	43,0	38,0	5,0
7	Prienų r.	47,5	35,5	12,0	37	Jurbarko r.	40,0	35,0	5,0
8	Radviliškio r.	42,0	30,5	11,5	38	Plungės r.	39,0	34,0	5,0
9	Rokiškio r.	40,0	29,0	11,0	39	Elektrėnų	49,5	45,0	4,5
10	Varėnos r.	42,5	32,0	10,5	40	Šakių r.	39,0	34,5	4,5
11	Zarasų r.	49,0	39,0	10,0	41	Kazlų Rūdos	29,5	25,5	4,0
12	Kelmės r.	40,5	30,5	10,0	42	Pasvalio r.	36,5	33,5	3,0
13	Telšių r.	48,7	39,0	9,7	43	Šalčininkų r.	26,0	23,0	3,0
14	Akmenės r.	43,3	34,0	9,3	44	Šilalės r.	42,5	40,0	2,5
15	Panevėžio m.	45,5	36,5	9,0	45	Mažeikių r.	50,0	48,0	2,0
16	Lazdijų r.	48,5	40,5	8,0	46	Kaišiadorių r.	42,0	40,0	2,0
17	Širvintų r.	41,0	33,0	8,0	47	Raseinių r.	36,0	34,0	2,0
18	Šiaulių m.	38,0	30,0	8,0	48	Alytaus m.	38,0	37,5	0,5
19	Joniškio r.	34,0	26,0	8,0	49	Pagėgių	25,0	24,5	0,5
20	Klaipėdos m.	40,5	33,0	7,5	50	Klaipėdos r.	54,5	54,5	0,0

Eil. Nr.	Savivaldybė	Balai			Eil. Nr.	Savivaldybė	Balai		
		2023 m.	2022 m.	pokytis			2023 m.	2022 m.	pokytis
21	Palangos m.	48,0	41,0	7,0	51	Pakruojo r.	34,0	34,0	0,0
22	Ignalinos r.	43,5	36,5	7,0	52	Skuodo r.	33,5	33,5	0,0
23	Panevėžio r.	42,5	35,5	7,0	53	Tauragės r.	47,5	48,0	-0,5
24	Kauno m.	41,0	34,0	7,0	54	Birštono	52,0	53,0	-1,0
25	Vilkaviškio r.	39,0	32,0	7,0	55	Kretingos r.	40,0	41,0	-1,0
26	Utenos r.	47,5	41,5	6,0	56	Šilutės r.	40,0	41,0	-1,0
27	Kupiškio r.	43,0	37,0	6,0	57	Neringos	35,0	38,0	-3,0
28	Kauno r.	62,0	56,5	5,5	58	Kalvarijos	31,5	34,5	-3,0
29	Jonavos r.	51,5	46,0	5,5	59	Biržų r.	32,5	37,5	-5,0
30	Druskininkų	50,0	44,5	5,5	60	Visagino	24,5	30,0	-5,5

Didžiausias pokytis (padidėjimas) nustatytas Anykščių r. (17,5 balo), Ukmergės r. (16 balų), Šiaulių r. (15,5 balo), Švenčionių r. (15,5 balo) ir Marijampolės (15 balų) savivaldybėse (Apžvalgos 13B lentelė). Iš viso daugiau balų 2023 m., palyginti su 2022 m., surinko 49 savivaldybės. Klaipėdos r., Pakruojo r. ir Skuodo r. savivaldybės 2023 metais surinko tokią pat balų sumą (atitinkamai 54,5, 34 ir 33,5 balo), kaip ir 2022 m., todėl jų pokytis įvertintas 0 balų. 8 savivaldybėse nustatytas neigiamas pokytis (Visagino sav. jis siekia -5,5 balo, Biržų r. sav. – -5 balos, Neringos ir Kalvarijos sav. – po -3 balus).

10 pav. Pažangiausios Lietuvos savivaldybės pagal 2023 m. rezultatus atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo skatinimo ir energijos vartojimo efektyvumo didinimo srityse*

*skaičiai žemėlapyje parodo savivaldybių užimamas vietas

Ir toliau ragintume pasistengti ieškoti galimybių labiau suaktyvinti darnios energetikos plėtros veiklą tas savivaldybes, kurios vertinimų metu surenka mažiausiai balų ir tas, kurių darni energetikos plėtros pažanga nevyksta ar tampa neigiama (detalesnį žr. Apžvalgos 13A ir 13B lenteles bei ankstesniųjų metų savivaldybių vertinimų apžvalgas¹³).

Agentūra numato ir tolimesniais metais atlikti kasmetinius Lietuvos savivaldybių darnios energetikos plėtros vertinimus pagal jų pasiektą pažangą atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo skatinimo ir energijos vartojimo efektyvumo didinimo. Savivaldybių viešai skelbiama informacija, jos geresnis parengimas ir prieinamumas leistų tiksliau įvertinti savivaldybių veiklą bei pasitarnautų savivaldybių gyventojams, svečiams ir kitiems suinteresuotiems asmenims.

¹³<https://www.ena.lt/nn2-nens-sav-vert/>